

આત્મસાધના સંગ્રહ.

(ચંદ્રસરણ, આદિ પરચખખાણુ વિગેરે)

~*~*~*~

ખરતરગચ્છીય શાતમૃતિ શ્રી મોહન-
લાલજી મહારાજના પ્રશિધ્ય ગણિશ્રી
રત્નમુનિજી મહારાજના ઉપદેશથી
જ્ઞાપી પ્રસિદ્ધ કરનાર

હાંબડીનિવાસી સપ્રતિ કૃત્ત સ્ટેટ રેલ્વે
મેનેજર રા રા ઢોઢારી શ્રાદ્ધવર્ધ
મૌભાગ્યચદ ખીમચદભાઈ
સ્વર્ગસ્થ સ્વમાતુશ્રી ઢહેરીખાઈના
સ્મરણાર્થે કૃત્ત-ભુજ.

વોગ મ ગૃહાં પ્રત ૨૦૦૦ [સવત્ર ૧૯૯૦]

હિ મત પઢન-પાઢન

આત્મસાધના સંગ્રહ.

(ચંદ્રસરથ, આદિર પચ્ચખખાખુ વિગેરે)

~*~*~*~*~

ખરતરગચ્છીય શાતમૂર્તિ શ્રી મોહન-
લાલજી મહારાજના પ્રશિષ્ય ગણિશ્રી
રત્નમુનિજી મહારાજના ઉપદેશથી

જાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

હીંબડીનિવાસી સપ્રતિ કચ્છ સ્ટેટ રેલ્વે

મેનેજર રા. રા. ઠોઠારી આદ્યવર્ચ

મૌભાગ્યચ દ ખીમચ દભાધ

સ્વર્ગસ્થ સ્વમાતુશ્રી તહેરીબાઇના

સ્મરણાર્થે કચ્છ-ભુજ.

વીર મ. ગૃહી. પ્રત ૨૦૦૦ [સવત ૧૯૮૦]

દિંમત પઠન-પાઠન

અનુક્રમણિકા.

૧ ચરિત્રસરણ પયજો (અથ સાથે)	૧
૨ આરિ પરચરણાણુ (, ,)	૩૯
૩ પાપપ્રતિઘાત અને ગુણુખીજ આધાન સૂત્ર (અર્થ સાથે)	૭૪
૪ ચતુર્ગતિશ્વ ક્ષમાપણુકાનિ (, ,)	૮૬
૫ શ્રી આત્મભાવના (ભાષા)	૧૧૭
૬ ચાર શરણા	૧૨૮
૭ પદાવતી આરાધના	૧૩૧
૮ પર્યંતારાધના (ભાષા)	૧૬૮

શુદ્ધિપત્ર

૧

૨૧

૧૧

પૃષ્ઠ નં	પ્રક્રિયા	અશુદ્ધિ	શુદ્ધિ
૪	૨	પટિકમણ	પટિકમણ
૯	૯	મન	મને
૯	૧૬	અરિહ તાનુ	અરિહ તોનુ
૧૩	૧૦	ધમદ્વાળો	ધમ્માળો
૨૧	૧૨	શૌર્ય	શરણ
૨૭	૧૨	રામજીએ	રાજીએ
૩૧	૪	અરિહ તોને	અરિહ તોને
૪૨	૧૨	દુહ	દુહ
૪૫	૨	અધેરનળ	અધેરમળ
૪૬	૧૪	નિષમ	વિષમ
૫૧	૮	સિદ્ધાને	સિદ્ધાને
૫૭	૧૧	અજીસુધે	અજીવેસુ
૫૮	૩	તથાદિર	તથાદિ

૫૯	૮	લવી	લેવી
૮૧	૧૩	અયેભવ	અયેભ
૮૨	૮	સાવડજી	સાવજી
૮૪	૫	આવરિષ	આવરિષસુ
૧૦૦	૬	ભવેમા	ભવે।મા
૧૦૦	૭	શાસ્ત્રથી	શાસ્ત્રથી
૧૦૩	૧૪	વિષ	।વષે
૧૦૪	૧૦	મસિછળ	મસછળ
૧૦૬	૨	તેવિડદુ	તેવિદુ
૧૨૨	૮	કેળવી	કેળળી
૧૨૫	૧૦	કેળળશન	કેળળદર્શન
૧૨૯	૨	પ્રકાશિયા	પ્રકાશિયે।
૧૩૩	૪	ધાવર	ધીવર
૧૪૩	૫	કોધ	કોધ
૧૪૬	૧૪	સુરવતુ	પૂરવતુ

અઉસરણ પૂજના.

(અર્થ સહિત)

(ત્રણ આયબિલ કર્યા પછી આસુત્ર વાચનુ .)

સાવજ્ઞજોગવિરઈ, ઉક્તિતણ
ગુણવઓ અ પડિવત્તી । સ્વલિયસ્સ
નિદણા વણ તિગિચ્છ ગુણધારણા
ચેવ ॥ ૧ ॥

પાપ-પાપારથી નિવર્તવારૂપ સામાયિક
નામે પહેલુ આવશ્યક, ચોરીશ તીર્થ કરના
શુભોતુ ઉત્કૃષ્ટ કરવારૂપ અઉવિસતથો નામનુ

બીજી આવશ્યક, શુદ્ધવત શુદ્ધની વદનારૂપ
 વદનક નામનું ત્રીજી આવશ્યક, લાગેલા
 અતિચારરૂપ દોષની નિહારૂપ પ્રતિક્રમણ
 નામનું ચોથું આવશ્યક, પ્રણયિકૃતિસા-ભાવ'ધા
 એટલે આત્માને ભારે દુપણ લાગેલું તેને મટા-
 ઠવારૂપ ઠાઉસગ્ગ નામનું પાંચમું આવશ્યક
 અને શુદ્ધને ધારણ કરવારૂપ પચ્ચણાણ નામનું
 છઠું આવશ્યક એ છ આવશ્યક નિશ્ચે ઠરી
 ઠહેવાય છે ૧

ચારિત્રસ્ત વિસોહી, કીરટ
 સામાદ્રણ વિલ રહય । સાવજેય-
 રજોગણ, વજ્રણાસેવણત્તણશ્રો ॥૨॥

આ જિ નશાસનમા આમાયિકવડે નિશ્ચે
 ચારિત્રની વિશુદ્ધ કરાય છે તે સાવધયોગને
 ત્યાગ કરવાથી અને નિર્વધયોગને સેવવાથી
 થાય છે ૨

૧. ૧૬ દંડસણયારવિસોહી, ચઢવીસાય-
 થપણ કિજ્જઈ ય । યચ્ચન્નુશ્રગુણ-
 કિત્તણ-રૂવેણ જિણવરિંદાણં ॥૩॥

દર્શનાચારની વિશુદ્ધિ અહિંસાથી (લો-
 ગસસ) વડે કરાય છે તે જિનેશ્વર ભગવાનોના
 અતિ અદ્ભુત ગુણના કીર્તનરૂપ થોવીશે જિન-
 ની સ્તુતિવડે થાય છે ૩

નાળાદિઆ ઓ ગુણા, તસ્સપન્ન-
 પઢિવત્તિકરણાઓ । વદણણ વિ-
 હિણા, કીરંડ સોહી ય તેસિં તુ ॥૪॥

જ્ઞાનાદિકે ગુણો તે જ્ઞાનાદિગુણેષુ પેત
 (ગુરુમહારાજની - શક્તિથી થાય છે, અને ગુરુ
 મહારાજની વિધિપૂર્વક વંદના કરવારૂપ નીલ
 વદન નામના આવશ્યકે જ્ઞાનાદિક ગુણોની
 શુદ્ધિ કરાય છે ૪

•૪૪= સ્વલિઘસ્સ ચ તેસિ :પુળો,
 વિહિણા જ નિદણાઈ પઢિકમણં ।
 તેણ પઢિકમણેણ તેસિ પિ ચ
 કીરણ સોહી ॥ ૫ ॥

૪ ૨૧ વળી તે જ્ઞાનાદિક શુભોની આશાતનાની
 નિદાદિક વિધિવડે કરવી તે પ્રતિકમણુ કહે
 વાચ, તે પ્રતિકમણુવડે તે- જ્ઞાનાદિક શુભોની
 શુદ્ધિ કરાય છે ૫

૪ ૨૨ ચરણાદ્યાદ્યાણ, જહકમ વણ-
 તિગિચ્છરૂવેણં । પઢિકમણાસુ-
 દ્ધાણ, સોહી તહ કાડસ્સમ્મેણ ॥ ૬ ॥

૪ ૨૩ ચારિત્રોદિકના અતિચાગેની પ્રતિકમણુ
 વડે શુદ્ધિ ન થઈ હોય તેમની શુભતાના ઓવધ

સરખા અનુક્રમે આવેલા પાચમા કાઉસગા
નામના આવશ્યકવટે શુદ્ધિ થાય છે ૬

ગુણધારણરૂવેણાં, પચ્ચસ્કાણેણ
તવદ્ધિયારસ્સ । વિરિચ્ચાયારસ્સ
પુણો, સવ્વેહિ વિ કીરણ સોહી ॥૭॥

શુદ્ધિના ધારણ કરવારૂપ પચ્ચખાણે કરી
તપના અતિચારની અને વળી વીર્યાચારની સર્વ
આવશ્યકે કરી શુદ્ધિ કરાય છે ૭

ગયવસહસીહથમિસેશ્વ-દામસ-
સિદિણયર જ્ઞયં કુમં । પપ્પમસર-
સાગરવિમાણ-ભવણરયણુચ્ચયસિદ્ધિ
ચ ॥ ૮ ॥

હાથી, વૃષભ, સિંહ, હક્કમીઅગિ.વેક,
માળા, ચંદ્રમા, સૂર્ય, દેવગા, કળશ, પદ્મસરૈ

વર, ક્ષીરસમુદ્ર, દેવગતિમાથી આવેલા તીર્થ
કરની માતા વિમાન, અને નરકમાથી આવેલા
તીર્થ કરની માતા સવન દેજે, રત્નનો ઢગલો
અને અગ્નિ-એ ચોદ સ્વપન સર્વ તીર્થ કરોની
માતા તેમને ગર્ભમા આવતા દેજે ૮

॥ અમરિંદનરિંદમુણિંદ-વંદિય વ
દિઉ મહાવીર । કુસલાણુવધિવતુર-
મજ્જયણ કિત્તિહસ્સામિ ॥ ૯ ॥

—દેવતાના ૪૬ અકવતીરાજ અને મુની
શ્વરોથી વદન કરાજેલા એવા મહાવીરસ્વા
મીને વદન કરીને મોક્ષને પમાડનાર સુહર
અઉચરણુ નામનું અધ્યયન કહીશ ૯

ચડસરણગમણ દુક્કડ-ગરિહા
સુકડાણુમોયણા ચેવ । એસ ગણો અ-
ણવરય, કાયવ્વો કુસુલ્લહેડત્તિ ॥ ૧૦ ॥

ચાર શરણુ કરવા, પાપકાર્યોની નિહા
કરવી અને નિમિત્તે સુકૃતની અનુમોદના કરવી
આ ત્રણ વસ્તુઓ આસ મોક્ષના કારણભૂત છે,
માટે તેની નિરતર ઉપાસના કરવી ૧૦

અરિહંતસિદ્ધસાહ, કેવલિકહિઓ
સુહાવહો ધમ્મો । એ ચરો ચરગઈ
હરણા સરણ લહઈ ધન્નો ॥ ૧૧ ॥

અરિહંત, સિદ્ધ, સાધુ અને દેવગાંઁ
કહેવો સુખ આપનાર ધર્મ આ ચાર શરણુ
છે, તે ચાર ગાંતનો નાશ કરનાર છે અને તે
લાગ્યશાળી પુરૂષને જ પ્રાપ્ત થાય છે ૧૧

અહ સો જિણ ભત્તિભર-ચંછરત
રોમચકંચુઅકરાલો । પહરિસપણડ-
મ્મીસ, સીસમિ કયજલી મણઈ ॥ ૧૨ ॥

૧ મરુચ્છરત.

અમી ગામી કરની જાજિના સમૂદે ૧૧
 સામજીમાં ફાગડીય જાગતરે કરી બચઠરે જો
 હો પ્રકમ મજા કરી જો રમેદ સહિત મરદા
 વિધે મે દાગ નેરી આ પમાલે કહે ૧૨

રાગદોસારીણ, દત્તા વમ્મદગા-
 દ્યારિહંતા । વિસયકસાચારીણ,
 અરિહતા હુતુ મે સરણ ॥ ૧૩ ॥

રાગ અને દ્વેષય વેરિઓના હણનાર,
 આડ કમાદિક ચાગુને સહારનાર, અને વિષય
 કપાયાદિ રિધુઓને નાશ કરનાર એવા અરિ-
 હંત ભગવાનનું મને શરણ હો ૧૩

રાયસિરિમવકમિત્તા, તવચરણ
 દુધર અણુચરિત્તા । ફેયલસિરિ-
 મરહંતા, । અરિહતા હુતુ મે સરણ
 ॥ ૧૪ ॥

રાન્યલક્ષ્મીનેા ત્યાગ કરીને, દુઃકરતપ
અને ચારિત્રને મેલીને કેવળજ્ઞાનરૂપ લક્ષ્મીને
યોગ્ય એવા અરિહતોનુ મને શરણુ હો ૧૪

ધુડવદણમરહંતા, અમરિંદન-
રિંદપૂઅમરહતા । સાસયસુહમર-
હતા, અરિહતા હંતુ મે સરણું ॥૧૫॥

સ્તુતિ અને વહન કરવા યોગ્ય, ઈંદ્ર અને
અઠર્વીતનો પૂજાને હાયક અને શાશ્વત સુખ
પ્રાપ્તિને યોગ્ય એવા અરિહતોનુ મને શરણુ
હો ૧૫

પરમણગય મુણંતા, જોડદમ-
હિંદજ્ઞાણમરહંતા । ધમ્મકહ અર-
હંતા, અરિહંતા હંતુ મે સરણું ॥૧૬॥

જીજ્ઞાના મનમા રહેલી વાતને બાણુનોરા
અને યોગીશ્વર તથા મહેન્દ્રને ધ્યાન કરવા
યોગ્ય એવા અરિહતાનુ મને શરણુ હો ૧૬

સવ્વજિઆણમહિંસં, અરહંતા
સંચવયણમરહંતા । વંભંવયમર-
હંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણ ॥૧૭॥

સર્વ જીવોની દયા પાળવી તને યોગ્ય,
સત્ય વચનને યોગ્ય, વળી પ્રવચન^૧ પાળવાને
યોગ્ય એવા અરિહંતોનું મને શરણ હો ૧૭

ઓસરણમવસરિત્તા, ચડતીસ
અહસણ નિસેવિત્તા । ધમ્મકહ ચ
કેહતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણ ॥૧૮॥

સમવસરણ^૨માં એસીને ચોત્રીશ અતિશયે
કરીને સહિત ધર્મકથાને કહેતા એવા અરિ-
હંતોનું મને, શરણ હો ૧૮

एगाई गिराणगे, सदेहे देहिणं
समं चित्ता । तिहुअणमणुसासंता
अरिहंता हुंतु मे सरणं ॥ १९ ॥

એક વચને કરીને પ્રાણીઓના અનેક
સંદેહોને એક ઠાણે છેલી નાખતા અને ત્રણ
જગતને શિક્ષા (ઉપદેશ) આપતા એવા
અરિહંત ભગવાનનું મને, શરણુ હો ૧૯

वयणामेण भुवण, निव्वा
वता गुणेषु ठावंता । जिअलोअ-
मुद्धरंता, अरिहता हुतु मे सरण ॥ २० ॥

પોતાના વચનામૃતવડે જગતને શાંતિ
પમાડતા અને ગુણોમાં સ્થાપતા, વળી છુવ-
લોકનો ઉદ્ધાર કરતા એવા અરિહંતોનું મને
શરણુ હો ૨૦

अच्चमुअगुणवंते, नियजसस-

સહરપેસાહિશ્ચદિશ્ચતે । નિયયમણા
 હશ્ચયતે; પહિવન્નો સરણમરિહતે ।૨૧।

અતિ અદ્ભુત-શુભવાળા, અને પોતાના
 અશરૂપ અદ્ભુત સર્વ દિશાએના અતને
 શોભાવ્યા છે એવા શાશ્વત અનાદિ અનંત એવા
 અરિહતોનું શરણ મે અગીકાર કર્યું છે ૨૧

ઉજ્જિયજરમરણાણં, સમત્તદુ-
 રકત્તસત્તસરણાણં । તિદુથણજણ-
 સુહયાણ, અરિહતાણં નમો તાણા ૨૨।

૧૮ જેમણે જરા અને મરણ તત્ત્વા છે,
 બધા દુઃખથી પીડાએલા પ્રાણીઓને જે શરણ
 ભૂત છે, અને ત્રણ જન્મના લોકને જે શુભ
 આપનારા છે એવા તે અરિહતોને મારો
 નમસ્કાર હો ૨૨

અરિહંતસરણમલસુદ્ધિ-લદ્ધસુ-
વિસુદ્ધસિદ્ધવમહાણો, । પણ્યસિર-
રદ્યકરકમલ-સેહરો સહરિસં મ-
ણદ્ ॥ ૨૩ ॥

અરિહંતના શરણથી કર્મરૂપ મેલની
શુદ્ધિએ પામ્યું છે અને શુદ્ધ સિદ્ધમાં ગહું
માન નેણે એવો, અને તેથી નમેલા મસ્તક
ઉપર કયો છે હસ્તરૂપ કમળનો ડાંડો નેણે
અર્થાત્, મસ્તકે અજલી કરી છે નેણે એવો
હજુઓકર્મી જીવ હવે હવે સહિત મિહતુ શરણ
કહે ૨,

કમ્મઠરકય સિદ્ધા, સાહાવિશ્વ-
નાણદંસણસમિદ્ધા । સંવટ્ટલદ્ધિ-
સિદ્ધા, તે સિદ્ધા હંતુ મેસરુણ

જુસ્ત્યાઈ- કર્મનેા ક્ષય કરીને સિદ્ધ થએલા,
અને સ્વભાવિક જ્ઞાનદર્શનની સમૃદ્ધિવાળા, વળી
સ્વર્ગ અર્થની લાગિધઓ જેમને સિદ્ધ થઈ છે
એવા તે સિદ્ધોત્તુ મને શરણ હો ૨૪

તિશ્ચલોચનત્યયત્યા, પરમપય
ત્યા અર્ચિતસામત્યા, । મગલસિદ્ધપ
યત્યા, સિદ્ધા સરણ સુહૃપસત્યા ॥૨૫॥

ત્રણ ભુવનના મથાળે રહેલા, અને પરમપદ
એટલે મોક્ષમા રહેલા, વળી અચિત્ત સામર્થ્ય
વાળા અને મગજભૂત સિદ્ધપદમા રહેનર, અને
અનંતસુખે કરી પ્રશસ્ત એવા સિદ્ધોત્તુ મને
શરણ હો ૨૫

મૂલેચ્ચયપટિવચ્ચા, અમૂલ્લચ્ચા
સજોગિપચ્ચચ્ચા । સાહાવિશ્ચત્તસુચ્ચા,
સિદ્ધા સરણે પરમમુચ્ચા ॥ ૨૬ ॥

૧ મૂલુચ્ચય

મૂળથી ઊભાડી નાખ્યા છે રાગદેવરૂપ
શત્રુઓ જેમણે અને અમૃદ લક્ષ્યવાળા, વળી
કેવળીઓ જેમને દેખી શકે છે એવા, સ્વભાવિક
સુખ જેમણે ગ્રહણ કર્યું છે એવા ઉત્કૃષ્ટ મોક્ષ
વાળા સિદ્ધોનું મને શરણ હો ૨૬

પઢિપિહિત્રપઢિણીઆ, સમગ્ગ-
ક્ષાણગિદદ્દુભવવીઆ । જોઈસરસર-
ણીઆ, સિદ્ધા સરણ સમરણીયા
॥ ૨૭ ॥

જેમણે રાગાદિ શત્રુઓનો તિરસ્કાર કર્યો
છે, વળી જેમણે ભવરૂપીનું સમગ્રધ્યાનરૂપ
અગ્નિએ ભાળ્યું છે એવા, અને યોગીશ્વરોએ
આશ્રય કરવા 'યોગ્ય તથા ભવ્ય પ્રાણીઓએ
સ્મરણ કરવા લાયક એવા સિદ્ધોનું મહને શરણ
હો ૨૭

પાવિશ્વપરમાણંદા, ગુણનીસંદા
વિ દિન્નભવકદા । લહુઈકયરવિચદા,
સિદ્ધા સરણ સ્વવિશ્વદદા । ॥૨૮॥

આનંદ પમાડનાર અને શુભના સારરૂપ,
વળી જેમણે ભવરૂપ કહ્યો નાશ કર્યો છે, અને
કેવળજ્ઞાનના પ્રકાશવડે ચંદ્ર અને સૂર્યને થોડા
પ્રભાવવાળા કરી દીધા છે, અને વળી જેમણે
મુક્તિ આદિ કહેશો નાશ કર્યો છે એવા સિદ્ધોનું
મને શરણ હો ૨૮

ઉવલદ્વપરમધમા, દુહ્લહલંભા
વિમુક્તસરમા । ભુવણધરધરણસ્વંભા,
સિદ્ધા સરણ નિરારંભા ॥ ૨૯ ॥

જા / પામ્યું છે ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાન જેમને એવા, વળી
મોક્ષરૂપ દુહ્લ મ લાલ મેળવ્યો છે જેમણે એવા,

મૂકયા છે અનેક પ્રકારનાં સમાર બા જેમણે એવા
ત્રણભુવનઉપ ઘરને ધારણ કરવામા સ્ત બા સમાન
અને વળી આર બા રહિત એવા મિહોનુ મને
શરણ દે। ૨૯

સિદ્ધસરણેણ નયવં-મહેડસાહુ-
ગુણજર્ણિઅઅણુરાઓ । મેઢિણિમિ
લંતસુપસત્યમત્યઓ તત્થિમં મણહ
॥ ૩૦ ॥

(સદના શરણુવડે નય અને ધાર અ ગરૂપ
પ્રણના ઠારણભૂત સાધુના ગુણોનો ઉપજ્યો છે
અનુરાગ જેને એવો ભવ્ય પ્રાણી પૃથ્વીને અડ-
ક્યુ છે અતિ પ્રશસ્ત્ય મસ્તક જેનુ એવો યહ
ત્યા આ રીતે કહે ૩૦

જિઅલોઅવધુણો, કુગહસિંધુણો
પોરગાંમહાભાગા । નાણાહર્ષિં સિ
વસુક્ક-સાહગા સાહુણો સરણ ॥૩૧॥

શ્રવણોક્તિના બધુ અને કુગતિ સ્વમુદ્રના પાર
પામનાર, મહાભાગ્યવાળા જીવા અને નાનાદિકે
કરી મોક્ષસુખના સાધનાર સાધુઓનું મને
શરણુ હો ૩૧

કેવલિયો પરમોહી, વિડલમર્દ
સુઅહરા જિણમયમિ । આચરિય-
ઉવજ્જાયા, તે સર્વે સાહુયો સ-
રણ ॥ ૩૨ ॥

કેવળીઓ, પરમાવધિજ્ઞાનવાળા, વિપુલભતિ,
મને પર્યવશાની, શ્રુતધર તેમજ જિનમતને
વિષે રહેલા આચાર્યો અને ઉપાધ્યાયો તે સર્વે
સાધુઓનું, મને શરણુ હો ૩૨

ચંદસદસતવપુઠ્ઠી, દુવાલ
સિક્કારસગિયો જે થ । જિણકપ્પા-

હાલંદિશ્ચ, । પરિહારવિસુધિસાહુ. અ,

॥ ૩૩ ॥

ચોદપૂર્વી, દશપૂર્વી અને નવપૂર્વી, અને
વળી બાર અગ ધરનાર, અગિયાર અગ
ધરનાર, જિનકલ્પો, ચથાલ્લી, પારહારવિશુદ્ધિ
ચારિત્રવાળા એવા સાધુઓનું મને શરણુ
હો. ૩૩

સ્ત્રીરાસવમહુશ્રાસવ, સમિન્નસો-
અકુટ્વુદ્ધી અ । ચારણત્રેઉઠ્ઠિપયા-
ણસારિણો સાહુર્ણો સરણં ॥ ૩૪ ॥

સ્ત્રીરાસવ અને મેઘ્વાશ્રવ લ્લખિધવાળા સ્ત્રી
જાઓતલખિધવાળા અને ઠોણુદિવાળા, ચારણ
ગુનિયો, વેકિયલખિધવાળા અને પદાનુસારી
લખિધવાળા સાધુઓનું મને શરણુ હો. ૩૪

ઉજ્જિયવદરવિરોહા, નિઞ્ચમદો-

હા પસંતમુહસોહા ।^૧ અભિમયગુણ-
સદોહા, હયમોહા સાદુઓ' સરણ
॥ ૩૫ ॥

તત્ત્યા છે વૈરાવરોધ નેમણે હ મેશા અ
દોહિ, અતિશય યાંત મુખની શોભાવ' ગા, બહુ
માન કર્યું છે ગુણના સમૂહનું નેમણે એવા
અને હવથો છે મોહ નેમણે એવા સાધુઓનું
મને શરણ હો ૩ ।

॥ સ્વહિત્તિસિદ્ધેહદામા, અકામ-
ધામા નિકામસુહકામા । સુપુરિસ
મણાભિરામા, આયારામા મુળી
સરણં ॥ ૩૬ ॥

૨:તોહયુ છે સ્નેહરૂપ બધન નેમણે, નિર્વિ

ઠારી સ્થાનમાં રહેનાર, નિર્વિકાર સુખના ઠામી,
સત્પુરુષોના મનને આનંદ કરનાર અને આત્મામાં
રમનાર મુનિઓનું મને શરણ હો ૩૬

મિલિહમવિસયકસાયા, ઉજ્જિ-
અઘરઘરણિસંગસુહસાયા । અકલિ
અહરિનવિસાયા, સાહુ સરણ ગય-
પમાયા ॥ ૩૭ ॥

દૂર ઠર્યો છે વિષય અને કપાય જેમણે,
ત્યાગ ઠર્યો છે ઘર અને સ્ત્રીના સંગના સુખનો
સ્વાદ જેમણે, વગી નથી હર્ષ અને નથી
શોક જેમને એવા, અને ગયો છે પ્રભાંદ
જેમનો એવા માધુઓનું મને શરણ હો ૩૭

હિંસાદોસસુન્ના, કયકારુણ્ય^સ
સયમરુપ્પન્ના । - ગર . .
સાહુ સરણ સુકયપુન્ના ॥ ૩૮

ધેણુમહર્હિ આયરિશ્ચ । ધમ્મવિરુ-
દ્ધમસુદ્ધં, સઘ્વ ગરિહામિ તં પાવ
॥ ૫૪ ॥

જે મન, વચન અને કાયાએ કરી કરવા,
કર્તાવવા અને અનુભવવા વડે આચરેલું એવું
ધર્મથી વિરુદ્ધ અને અશુદ્ધ એવું સર્વ પાપ તેને
હું નિહુ છું ૫૪

અહ સો દુઃખડગરિહા-દલિત
દુઃખડુકડો ફુલ મળાઈ । સુકડા
પુરાયસમુદ્ધન—પુત્રપુલ્યકુરકરાલો
॥ ૫૫ ॥

હવે સુધૃતની નિદાથી દબાયું છે ઉત્કૃષ્ટ
પાપકર્મ જેણે એવો અને સુધૃતનો જે રાગ
તેથી થયેલી પવિત્ર વિકસ્વર રામરામજીએ સહિ-
ત એવો તે જીવ પ્રગટ નીચે પ્રમાણે કહે છે ૫૫

અરિહંતં અરિહંતેસુ, જ ચ સિદ્ધ-
ત્તયં ચ સિદ્ધેસુ । આચારં આચરિષ્ય,
ઉવજ્ઞાયત્ત ઉવજ્ઞાણ ॥ ૫૬ ॥

અરિહંતોને । વિષે અરિહંતપણું અને
સિદ્ધોને વિષે વળી જે સિદ્ધપણું, આચાર્યમા
જે આચાર અને ઉપાધ્યાયમા ઉપાધ્યાયપણું ૫૬

સાહુણ સાહુચરિત્ર, દેસવિરટ્ ચ
સાવયજણાણં । અણુમત્તે સઘ્વેસિ,
સમ્મત્ત સમ્મદિટ્ઠીણ ॥ ૫૭ ॥

સાહુઓનું જે ઉત્તમ ચારિત્ર, અને સાવક
લોકોનું દેશવિરતિપણું, અને સમકિતદષ્ટિનું
સમકિત એ સર્વને હું અનુમોહ છું ૫૭

૧ અરિહંત ? ૨ એસુ ઉવજ્ઞાયત્ત,

અહવા સઠ્ઠં ચિય વીથ-રાય-
વયણાણુસારિ જ સુકડ । કાલત્ત
ણિ તિવિહ, અણુમોષમો તય
સઠ્ઠ ॥ ૫૮ ॥

અથવા વીતરાગ વચનને અનુસારે જે સર્વ
સુદૃત ત્રણે ઠાળમા કર્યું હોય તે ત્રણે પ્રકારે
(મન, વચન અને ઠાયાએ કરી) અનુભોદીએ
છીએ ૫૮

સુહપરિણામો નિચ્ચ, ચડસરણ
ગમાઈ આયર જીવો । કુસલપયડીડ
વધઈ, વદ્દાડ સુહાણુવંધાડ ॥ ૫૯ ॥

નિરતર શુભ પરિણામવાળો છવ ચાર
શરણની પ્રાપ્તિ આદિને આચરતો પુ યપ્રકૃતિ-
ઓને બાંધે છે, અને (અશુભ) બાંધેલીને
શુભ અનુભવવાળી કરે છે ૫૯

મંદણુભાવા ઘટ્ટા, તિલ્લણુભા-
વાડ કુણ્ણ તા ચેષ । અસુહાડ નિર-
ણુવંધાડ, કુણ્ણ તિલ્લાડ મંદાઓ
॥ ૬૦ ॥

જે (શુભ) મંદ રસવાળી બાધી હોય
તેને તીવ્ર રસવાળી કહે છે, અને અશુભ (મંદ
રસવાળી) ને અનુબધ રહિત કહે છે, અને
તીવ્ર રસવાળી (જે અશુભ) તેને મંદ રસ
વાળી કહે છે ૬૦

તા એયં કાયવ્વ, બુહેહિ નિચ્ચંપિ
સંકિલેસમિ । હોડ-તિકાલં સમ્મં,
અસકિલેસમિ સુકયફલં-॥ ૬૧-॥

તે માટે પડિતોએ હમેશા સહ
(રાગાદિ ધારણમાં) એ કરવું, અસં

ત્રણ કાળ રૂડી પેરે કયું છતુ સુકૃત રૂળ (પુન્યા
નુળ મી પુન્ય) વાણ થાય છે ૬૧

“ચરગો જિણધમ્મો, ન કચો
“ચરગસરણમવિ ન કય । ચરગ
ભવેછેથો, ન કચો હા હારિઓ
જમ્મો ॥ ૬૨ ॥

જેણે (જ્ઞાન, શિષ્યજ્ઞ, તપ અને ભાવરૂપ)
આર અગવાળો શ્રોત્રિનિષર્મ ન કર્યો, જેણે
(અરિહતાદિ) આર પ્રકારનું શરણ ન કર્યું,
તેમજ જેણે આર ગતિરૂપ સસારનો છેદ ન
કર્યો, તે ખરેખર ! મનુષ્યજન્મ હારી ગયો ૬૨

“ઈય” જીવપમાયમહારિ, વીરભ
દંતમેયમજ્જયણે । જ્ઞાણસુ તિસંજ-

મવંજ્ઞકારણં । નિવ્વુદ્ધસુહૃદ્ગણં ॥૬૩॥

॥ હયચક્રસરણપદ્મયું સમત્ત ॥

આ રીતે હે ભગવાન પ્રમાદરૂપ મ્હોટા યત્રુને
શીતનાર; મોક્ષપ્રમાદનાર અને મોક્ષના સુખોત્ત
અવધ્ય કારણભૂત એવા આ અધ્યયનનું ત્રણ
સમ્યગ્નિધ્યાન કરે-૧૩૧ રહ્યો ૩

સીતનાર પ્રમાદનાર અને મોક્ષના સુખોત્ત

૧૩૧ શ્રી ચક્રસરણપદ્મયું સમત્ત - ૧૩

તેમજ વળી પરિભાષુ રહિત ઇચ્છાચક્રી નિવમ
ઠરવાવડે પાંચ અણુમનો (નિયમો) થાય છે ૩

જં ચ દિસાવેરમણ, અણત્પદ-
ડાઓ જ ચ વેરમણં । વેસાવગાસિયં-
પિય, ગુણવ્વયાઈ ભવે તાઈ ॥ ૪ ॥

દિગવિરમણુમત, અનર્થક ઇચ્છા ને નિવ
ર્તવું તે અનર્થક ઇવિરમણુ અને વેસાવગાસિક
તે ત્રણ શુભુમનો ઠરેલાં છે ૪

ભોગાણ પરિસસ્થા, સામાયિક
અતિહિસવિભાગો ય । પોસહવિહી ડ
સઘ્યો, ચડરો સિસ્કાડ વુત્તાઓ । ૫ ।

લોગોપભોગતુ પરિભાષુ, સામાયિક, અંતિ
યિસ વિભાગ અને પોષધવિધિ એ ચાર શિક્ષા
મત ઠહેલાં છે ૫

આસુક્કારે મરણે, અચ્છિન્નાય ય
જીવિયાસાણે । નાણહિ ત્રા અસુક્કો,
પચ્છિમસલેહણમકિચ્ચા ॥ ૬ ॥

આલોદય નિસ્સલ્લો, સઘરે ચેવા-
રુહિત્તુસંધારં । જડ મરડ દેસવિરયો,
ત વુત્ત વાલપહિઅય ॥ ૭ ॥

ઉતાવળુ મરણુ થયે છતે, અને જીવિત
બ્યની આશા નહિ તુટયે છતે, અથવા સ્વપ્નનોએ
સલેખના કરવાની રજા નહિ આપ્યે છતે
છેવટની સલેખના ઠર્યા વિના, શક્ય રહિત છતે ।
પાપ આજોવીને અને પોતાના ધરને વિષે નિશ્ચે
સ આશા ઉપર ચઢીને જો દેશવિરતિ છતો મરણુ
પામે તો તે બાળપણિત મરણુ ઠહેવાય ૬-૭

જો ભત્તપરિન્નાય, ઉવક્કમો વિ-

ज्ञाणे ॥ ४१ ॥ पद्मासंज्ञाणे ॥ ४२ ॥
 पद्मो सज्ञाणे ॥ ४३ ॥ फलसज्ञाणे
 ॥ ४४ ॥ भयज्ञाणे ॥ ४५ ॥ हवज्ञाणे
 ॥ ४६ ॥ अप्पपससज्ञाणे ॥ ४७ ॥
 परनिदंज्ञाणे ॥ ४८ ॥ परगरिहं-
 ज्ञाणे ॥ ४९ ॥ परिग्गहंज्ञाणे
 ॥ ५० ॥ परपरिवायज्ञाणे ॥ ५१ ॥
 परदूसणंज्ञाणे ॥ ५२ ॥ आरभज्ञाणे
 ॥ ५३ ॥ संरंभंज्ञाणे ॥ ५४ ॥ पा-
 वाणुमोयणज्ञाणे ॥ ५५ ॥ अहिग-
 रणज्ञाणे ॥ ५६ ॥ असमाहिमर-
 णंज्ञाणे ॥ ५७ ॥ कम्मोदयपच्च-
 यज्ञाणे ॥ ५८ ॥ इढिगारवज्ञाणे

॥ ૫૯ ॥ રસગારવંદનાથે ॥ ૬૦ ॥
 સાયાગારવંદનાથે ॥ ૬૧ ॥ યંવેરને-
 રાંદનાથે ॥ ૬૨ ॥ પ્રમુત્તિમરણ-
 નાથે ॥ ૬૩ ॥

હે ભગવત ! અનશન ભાટે સામાન્યપણે
 પાપવ્યાપાર પડિછમુ છું, ગમવખતનાને પડિ-
 છમુ છું, ભવિષ્યમા યંવાનાને પડિછમુ છું,
 વર્તમાનકાળના પાપને છું પડિછમુ છું, કરેલા
 પાપને પડિછમુ છું, કષાવેલા પાપને પડિછમુ
 છું, અનુભોડેલા પાપને પડિછમુ છું, મિથ્યોત્વને
 પડિછમુ છું, અવિરતિને પડિછમુ છું, કષા-
 થને પડિછમુ છું, પાપવ્યાપારનો પડિછમુ છું,
 મિથ્યાદર્શન પરિણામને વિષે, એ લોકને વિષે,
 પરલોકને વિષે, સચિત્તને વિષે, અચિત્તનો વિષે,
 પાત્ર ઇદ્રિઓના વિષયને વિષે, અજ્ઞાન સાડ-
 એમ ચિત્તવે છતે, ખોટો આચાર ચિત્તવે છતે

ચિત્તવે છેતે, પાપકાર્યના અનુભોદવારૂપે
 ચિત્તવે છેતે, જીવદિસાના સાધનોને મેળવ-
 વાનું ચિત્તવે છેતે, અસમાધિએ મરણુ એમ
 ચિત્તવે છેતે, ગાઢ કર્મના ઉદયથકી ચિત્તવે-
 છેતે, જાદિના અભિમાને કરી ચિત્તવે છેતે,
 સાશ લોજનના અભિમાને કરી ચિત્તવે છેતે,
 મુખના અભિમાને કરી ચિત્તવે છેતે, અપિરતિ
 સારી, એમ ચિત્તવે છેતે, સસારમુખના અભિ-
 લાપ સહિત મરણુ કરતા ચિત્તવે છેતે—

૧૦ પસુત્તસ્સ વા । પહિબુદ્ધસ્સ
 વા । જો મેં કોઈ દેવસિમ્મો રાહ
 ઓ ઉત્તમદે

દુઃખંડં ॥ ઇત્થં કરેમિ પણામં, જિણ-
વરવસહસ્સ વદ્ધમાણસ્સ । સેસાણં
ચ જિણાણં, સગણહરાણં ચ
સઠ્ઠેસિં ॥ ૧૧ ॥

જિનેને વિષે વૃથા સમાન એવા વદ્ધમાન
સ્થોમીને, વળી ગણધરો સહિત બાકીના સર્વે
તીર્થ કરોને હું નમસ્કાર કરૂં છું ૧૧

સઠ્ઠં પાણારંભં, પચ્ચસ્કામિ-
ત્તિ અલિયવયણ ચ । સઠ્ઠમદિ-
જ્ઞાદાણ, મેહુન્નં પરિગ્ગહ ચેવ ॥૧૨॥

આ પ્રકારે સર્વ પ્રાણીઓના આરબને,
અક્ષીક (અસત્ય) વચનને, સર્વ અદ્વિતાદાન
(ચોરી)ને, મેધુન (સ્રીસમાગમ) અને પરિ-
ગ્રહને હું પચ્ચખ્ખુ છું ૧૨

સમ્મં મે સઠ્ઠેભૂપેસુ, ન

ન કેળાંઈ । આસાઓ વોસિરિત્તાણ,
સમાહિમણુપાલણ, ॥ ૧૩ ॥

૧ મહારે સર્વે પ્રાણીઓ વિષે મિત્રપણ છે,
ઠેાધની સાથે મહારે વેર નથી, સર્વે વાછાઓને
ત્યાગી દઇને હું હવે સમાધિ રાખુ છું ૧૩

સઘ્વ ચાહારવિહિં, સન્નાઓ
ગારવે કસાણ ય । સઘ્વ ચેવ મમત્ત,
ચણ્મિ સઘ્વં રવમાવેમિ ॥ ૧૪ ॥

૧ સર્વ પ્રકારના આહારનો, સસાઓનો,
ગારવોનો અને સવ કપાયનો તેમજ સર્વ અમ
તાનો હું ત્યાગ કરું છું સર્વેને હું ખમાવું છું ૧૪

૨ હુજા હમમિ સમણ, ઉવકમો
જીવિચિસ્સ જઈ મજ્ઞ । ઇય પચ્ચ
સ્કાણં, વિઝલ્લા આરાહણા હોડા ૧૫

‘જો મહાપાપવિતર્યનો ઉપક્રમ (આયુષ્યનો નાશ) આ અવસરમાં હોય તો આ પચ્ચખ્ખિ અને વિસ્તારવાળી આરાધના થાઓ ૧૫

સર્વદુઃખપ્રહીણાણાં, સિદ્ધાણાં
અરહંતો નમો । સર્વે જિણપન્નતં,
પચ્ચકામિ ચ પાવગં ॥ ૧૬ ॥

‘સર્વે દુઃખ દાય થયા છે જેમના જેવા સિદ્ધોને, અરિહંતને નમસ્કાર હો જિણપન્નોને કહેલું તરત હું મદદ છું અને પાપકર્મને પચ્ચખ્ખુ છું ૧૬

નમુત્થુ ધુત્રપાવાણાં, સિદ્ધાણાં
ચ મહેસિણ । સંધારં પહિવજ્જામિ,
જહા કેવલિત્થેસિયં ॥ ૧૭ ॥

‘જેમના પાપ દાય થયા છે, જેવા સિદ્ધોને તથા મહાકષિણોને નમસ્કાર હો જેઓ કંઈ

જીએ બતાવ્યો છે તેવો સમારો હું અગીકાર
૪૩ છુ ૧૭

જ કિંચિવિ દુષ્કરિયં, ત સર્વં
વોસિરામિ તિવિહેણં । સામાદ્ય
ચ તિવિહં, કરેમિ સર્વં નિરાગાર
॥ ૧૮ ॥

જે કઈપણ જોડું આચર્યું હોય તે સર્વને
મન, વચન, કાયાએ કરીને હું વોસિરાવું છું
વળી સર્વ આગાર રહિન (જ્ઞાન, શ્રદ્ધા અને
ક્રિયારૂપ) ત્રણ પ્રકારનું સામાયિક ૪૩ છુ ૧૮

વજ્ઞ અર્બિમતર ઉવર્હિ, સરી
રાઈ સમોયણ । મણસા વયકાઈહિ,
સર્વં ભાવેણ વોસિરે ॥ ૧૯ ॥

બાહ્ય-અવ્યતર, ઉપાધિ, શરીરાદિ ભોજન
સહિતને મન, વચન, કાયાએ કરીને બાવથકી
વોસિરાવું છું ૧૯

સઠ્ઠ પાણારંભં, પચ્ચસ્કામિત્તિ
 થલિયવયણં ચ । સઠ્ઠમદિત્તાદાણં,
 મેહુદ્ધ, પરિગ્ગહ, ચેવ ॥ ૨૦ ॥

આ પ્રમાણે સઠ્ઠે પ્રાણીઓના આરબને,
 અલિક (અસત્ય) વચનને, સર્વ અહત્તાહાન
 (ચોરી)ને, મૈથુન (સ્ત્રીસમાગમ) અને પરિ
 ગ્રહને વિષેયજીવુ છુ ૨૦

સમ્મ મે 'સઠ્ઠભૂણસુ, વેરં
 મજ્જ ન કેણંહ । આસાઓ વોસિ-
 રિત્તાણં, સમાહિમણુપાલણ ॥ ૨૧ ॥

મારે સર્વે પ્રાણીઓ વિષે મિત્રપણ છે,
 ઠાઇની સાથે મારે વેર નથી, સર્વે વાચ્છાઓને
 ત્યાગી દઇને હુ સમાધિ વાળુ છુ ૨૧

રાગં ઘંધ પઓસ, ચ,

લિટ્ટા, તે હુતિ પાર્તિસંસારી ॥૪૩॥

જિન ચનમા રાગવાળા, શુદ્ધ વચન
ભાવે કરીને જેઓ કરે છે, દૂષણ રહિત અને
અકલેશ રહિત હોય છે, તેઓ થોડા સંસાર-
વાળા થાય છે ૪૩

વાલમરણાણિ વહુસો, વહુ-
આણિ અકામગાણિ મરણાણિ ।
મરિહંતિ તે વરાયા,^૧ જે જિણવચણ
ન યાણતિ ॥^૧૪૪ ॥

જે જિનવચનને નથી જાણુતા તે જિઆરા
વારવાર બાળમરણો અને ઘણીવાર મૃત્યુ
રહિતપણે (અકાળ) મરણો પામશે ૪૪

સત્યગ્રહણ વિસમસ્ક્રુણ ચ,
જલણ ચ જલપવેસો અ । અણયા-

રમંડ સેવી, જન્મણમરણાણુંવંધીણિ

॥ ૪૫ ॥

શસ્ત્રઅહણ, વિપક્ષણ, બળી મરણ,
પાણીમા ખૂડી મરણ, બનાચાર તથા અધિક
ઉપગરણ સેવનાર, એ સર્વે જન્મ/મરણની
પર પરા વધારનાર છે ૪૫, ૧

ઉડ્ડમહે તિરિયમિવિ, મયાણિ
જીવેણ ઘાલમરણાણિ । દંસણ-
નાણસહગમ્મો, પહિયમરણં ત્રણુમ-
રિસ્સ ॥ ૪૬ ॥

જ ઉચ્ચ, નીચા અને તિરિછા લોકમા જીવે
બાળમરણો કર્યા હુ દર્શન-જ્ઞાને સહિત થકો
પાડિતમરણે મરીશ ૪૬

ઉવ્વેયણયં જાઈમરણં, નરપ્પસુ

વચણાઓ ય । પશ્ચાણિ સમરતો,
પડિયમરણ મરસુડિન્હિ ॥ ૪૭ ॥

૧. ઉદ્દેગ કરનાર જન્મ અને મરણ તથા નર
કને વિષે જે થયેલી વેદનાઓને મંજારતો છે.
દમણ પડિતમરણે મર ૪૭

જઈ ઉપ્પજઈ દુસ્ક, તો દટ્ટવો
સહોવથો નેવરં । કિં કિં મણ ન
પત્ત, સંસાર સંસરતેણ ॥ ૪૮ ॥

જન્મેનું ખૂલ્લપણ થાય તો સ્વભાવથી તે ॥
વિશેષ ઉત્પત્તિ જોવી સંસારમાં ભ્રમતા છતા
હું શા શા હું ખા નથી પામ્યો ॥ ૪૮ ॥

સંસારચક્કવાલે, સઘ્યેવિ ય
પુગલા મણ વહુસો । આહારિયા

ય. પરિણામિશ્ચ ય, ન યંહં ગચ્છો
તત્તિ ॥ ૪૯ ॥

વળી મહે ઘણી વખત સસારચક્રમાં સર્વે
પુરૂષો લોગળ્યાં તેમજ પરિણામિઓ, તે
પણ હું તુમિ, પામ્યો નહિ ૪૯

તળકટ્ટેહિ વ અગ્ની, લવણજલો
વા નઈસહસેહિ । ન ઇમો જીવો
સંકો, તિપ્પેડ કામંભોગેહિ ॥ ૫૦ ॥

તરણ તથા લાકડાએ કરીને જેમ અગ્નિ,
હળદો નદીઓએ કરીને જેમ લવણસમુદ્ર તુમિ
પામતો નથી, તેમ કામલોગોએ કરીને આ
જીવ તુમિ પામતો નથી ૫૦

આહારનિમિત્તેણ, મર્ચ્છા ગ-
ચ્છંતિ સતમિ પુઢવિ । સચ્ચિત્તો આ-

હારો, ન સ્વમો મણસાવિ પર્યેડા ૫૧।

આહારના કારણે કરી તદુલીઆ મન્યો!
સાતમી નરકભુમિએ જાય છે, માટે સચિત્ત
આહાર મને કરીને પણ પ્રાર્થના કરવા યોગ્ય
નથી ૫૧

૫૨। પુર્વિવ કયપરિકમ્મો યનિયાણો
ઝહિઝણ મહ્વુર્ધિ । પચ્છા મલિયક
સાથો, સજ્જો મરણ પહિચ્છામિ । ૫૨।

, પ્રથમ અભ્યાસ કર્યો છે જેણે, અને નિયાણા
રહિત થયો છતો, મતિ અને શુદ્ધિથી જ વિચાર
કરીને પછી નાચ કર્યો છે કપાય જેણે એવો
છતો જલદી મરણ અગીકાર કરે છુ પર
અઘ્ઘંડેચિરમાવિય, તે પુરિસા
મરણવેસકાલમિ । પુર્વકયકમ્મ-

પરિભાવણાઈ પછડા પરિવહંતિ । ૫૩ ।

લાળા વખતના અધ્યાસ નિના અકાળે
અણસણ કરનારા તે પુરૂષો પૂર્વે કરેલા કર્મોના
પ્રભાવે કરીને 'પાછા પડે છે-દુર્ગતિએ જાય
છે' ૫૩

તમ્હા ચંદ્રગવિજ્ઞં, સકારણ ઝુ-
જ્જુણા પુરિસેણ । જીવો અવિરહિ-
યગુણો, કાયવ્યો મુક્કમગ્ગંમિ ॥૫૪॥

તે માટે શાધા વેધની પેઠે હેતુ ઉદયમવાળા
પુરૂષોએ મોક્ષમાર્ગ સાધવા માટે પોતાનો
આત્મા જ્ઞાનાદિ ગુણ સહિત કરવો ૫૪

વાહિરજોગવિરહિઓ, અર્ધિભત્ત-
રજ્ઞાણજોગમહીગો । જહ તંમિદેસ
કાલે, અમૂઢસણો ચયઈ દેહં ॥૫૫॥

તે અવસરને વિષે સારધાનવાળો, પૈદ્મ

વિષે મનુષ્ય વારંવાર જૈશબ્ય પામે તેણે કરી
અહિત ને મરણુ તે મરણે મરણા યોગ્ય છે ૫૬

તા ઇગપિ-સિલોગં, જો પુરિસો
મરણદેસકાલમિ । આરાહણોવ-
ઉત્તો, ચિતતો રાહગો હોઈ ॥૬૦॥

તે મટે ને પુરુષ મરણના અત્યંતમાં
આરાધનાના ઉપયોગવાળો એક પણ શ્લોક
ચિતવતો રહે તો તે આરાધક થાય છે ૬૦

આરાહણોવઉત્તો, કાલ વાઙ્મય
સુવિહિઓ સમ્મ । ઉક્કોસ તિન્નિ
ભવે, ગતૂણ લહઈ નિવ્વાણ ॥૬૧॥

આરાધના કરવાના ઉપયોગવાળો, રૂઠા
આચારવાળો, રૂઠી રીતે કાળ કરીને ઉત્કૃષ્ટથી
ત્રણ કાવ કરીને મોક્ષ પામે છે ૬૧

સમણુત્તિ અહં પદમ, વીય સ-

વ્રત્ય સંજઓમિત્તિ-। સઠ્ઠં ચ વો-
સિરામિ, ઇય મણિયં સમાસેણ । ૬૨ ।

પ્રથમ તો હું સાધુ છું, બીજી સર્વ પદા
ચોગા સયમવાળો છું, તેથી હું સર્વને વોસિરાવું
છું, આ સંક્ષેપે કરી કહેવામાં આવ્યું ૬૨

લઢ્ઢં શ્રલદ્ધપુઠ્ઠ, જિણવયણ-
સુમાસિય યમયમૂઝ । ગહિઓ
સુગ્ગદ્મગ્ગો, નાહ મરણસ્સ ઘી-
હેમિ ॥ ૬૩ ॥

જિનેશ્વર શગવાનના, આગમમાં કહેલું
અમૃત સરળ અને પૂર્વે નહિ પામેલું એવું
આત્મતત્ત્વ હું પામ્યો અને સિદ્ધગતિનો માર્ગ
શ્રદ્ધા કર્યો, તેથી હું હવે મરણથી બહીતો
નથી ૬૩

ધીરેણવિ મરિયઠ્ઠ, કાઠરિસે-

નાશ કરીને અનુક્રમે પ્રાણી શુદ્ધ થઇને સિદ્ધિમા
ભવ છે ૬૭

નિક્કસાયસ્સ દત્તસ્સ, સૂરસ્સં
વવસાંદણો । સસારપરિભીશ્રસ્સં,
પચ્ચસ્કાણ સુહ ભવે ॥ ૬૮ ॥

કથાય રહિત કાન્ત, (પાચ હદિયો અને
છઠ્ઠા મનને કમન કરનારો) શુરવીર અને ઉદ્ય
મવત તથા સસારથી ભયગ્રાત થએલા જીવાનુ
પચ્ચખખાણુ રહુ હોય ૬૮

—એય પચ્ચસ્કાણ, જો કાહી મ-
રણદેસકાલમિ । ધીરો અમૂઢસન્નો,
સો ગચ્છદ્દ ઉત્તમ ઠાણ ॥ ૬૯ ॥

ધીર અને મુઝવણુરહિત જ્ઞાનવાળો મર
ણના અવસરે જે આ પચ્ચખખાણુ કરશે તે
ઉત્તમ સ્થાનકને પામશે ૬૯

ધીરો જરમરણવિઝુ, ધીરો, ત્રિ-
 ઘ્નાણનાણસપત્રો । લોગસ્સુજ્જોશ્ર-
 ગરો, દિસતુ સ્વયં સઘ્વદુસ્કાળં ॥૭૦॥

ધીર, જરા અને મરણને બાણનાર જ્ઞાનક-
 શને કરીને સહિત, લોકમા ઉદ્યોતના કરનાર
 જોવા વીર જિનેશ્વર સર્વ દુ ખોનો ક્ષય કરે । ૭૦

॥ હય આરપચવલાણપદ્મયં સમત્તં ॥

साधक सर्वज्ञप्रखित धर्मनु भने कायकथव
शरषु डे।

सरणमुवगओ अ एएसिं गरहा
मि दुक्कड जन्न अरिहतेसु वा - सि-
द्धेसु वा आयरिए वा उवज्झापसु
वा साहुसु वा साहुणीसु वा - अन्नेसु
वा धम्मट्ठाणेषु माणणिज्जेसु पूय-
णिज्जेसु तहा माईसु वा पिईसु वा
वधुसु वा मिच्चेसु वा उवयारिसु
वा ओदेणं वा सव्वर्जावेसु मग्ग
ट्ठिएसु अमग्गट्ठिएसु मग्गसाहणेसु
अमग्गसाहणेसु ज किंचि वितह-
मायरिय अणायरिअव्व अणिच्चि-

अथ पावं पावाणुवधि सुहुम वा वाय
 रं वा मणेणं वा वायाए वा, काएणं वा,
 कयं वा काराविय वा अणुमोइयं
 वा रागेण वा दोसेण वा मोहेण
 वा इत्थ वा जम्मे जम्मंतरेसु वा
 गरहियमेयं दुक्कडमेय उज्झियव्व-
 मेयं वियाणियं मए कल्लाणमित्त
 गुरु भगवत वयणाओ एव मेअत्ति
 रोइय सद्धाए अरिहंतसिद्धसम-
 खवं गरहामि अहमिणं, दुक्कडमेयं
 उज्झियव्वमेय इत्थ मिच्छामि दु-
 क्कडं-मिच्छामि दुक्कडं-मिच्छामि
 दुक्कडं ॥

મને એમની જોડે ઉચિત યોગદ્વય સમા
ગમ થાયો ! મને એવી રૂઠી પ્રાર્થના કરવાનું
પ્રાપ્ત થાયો ! એ પ્રાર્થના કરવા મને પ્રેમ
જાગે ! અને એ પ્રાર્થનાથી મને મોક્ષબીજ
(ઈશ્વારકારક સંકલ્પ સાધનમાર્ગ) પ્રાપ્ત
થાયો .

પત્તેસુ એપ્સુ અહાસેવારિહે સિયા,
થાણારિહે સિથા પઢિવત્તિજુતે
સિથા, નિરહથારપારંગે સિથા ॥

અરિહ તાઢિકનો સુયોગ પ્રાપ્ત થયે જતે હું
તેમની સેવા કરવા લાયક થાઉં, આજ્ઞા પાળવા
લાયક થાઉં, ભક્તિ યુક્ત થાઉં અને દોષરહિત
તેમની આજ્ઞાનો પારગામી થાઉં અર્થાત્
તેમની આજ્ઞાને યથાર્થ રીતે પાળી પાર
ઉતારી શકું

સવિગ્ગો જહાસત્તીણ સેવેમિ

સુકડં, અણુમોષમિ સઽવેસિ અર-
 હંતાણ અણુટ્ટાણ, સઽવેસિ સિદ્ધાણં
 સિદ્ધભાવં, સઽવેસિ આપરિયાણ
 આયરં, સઽવેસિ ઉવજ્જાયાણં સુત્ત
 પ્પયાણ, સઽવેસિ સાદુણ સાદુકિ-
 રિય, સઽવેસિ સાવગાણ મુગ્ધ સા-
 હણજોગં, સઽવેસિ દેવાણ, સઽવેસિ
 જીવાણં દોઠ કામાણ કદ્ધાણામયા-
 ણં, મગ્ગસાહણજોગં ॥

સુમુખ-કેવળ મોક્ષાર્થી છતો, અર્થને
 ગોપવ્યા (દૂષા ય) ગર સુદૃઢને દુ મેલુ
 સર્વ અરિહતો અબધી અનુદાન-ધર્મ દેશના
 ઢિઠને અનુમેદુ છુ, તેમજ સર્વ સિદ્ધિના
 સિદ્ધભાવને, સર્વ આચાર્યોના આચારને,

પઢિયવ્વં સમ્મં સોયવ્વ સમ્મં ચ-
પુપેહિયવ્વતિ ॥

તથા શુભકર્મના અનુબંધ રહેને એકઠા થવા પામે છે, ભાવની વૃદ્ધિવડે ખૂબ યાને સંપૂર્ણ થવા પામે છે, તથા પ્રધાન, શુભ ભાવાર્જિત, નિશ્ચય ફળદાયી સાનુબંધ શુભકર્મ, સારી રીતે પ્રયોજેલા મહા વૈધની પેરે એકાત ઠક્ક્યાણુકારી, શુભ પ્રવર્તક અને પરપરાએ પરમસુખ, મોક્ષસાધક થાય છે આ કારણથી પ્રતિબંધ રહિત નિયાણા રહિત અશુભ ભાવના નિરોધવડે શુભ ભાવનાના બીજરૂપ બાણીને આ સૂત્રને પ્રશાન્ત આત્માએ ફરી એકાગ્રનો નિશ્ચિરતાથી સારી રીતે બાણુવુ, વ્યાખ્યાન વિધિવડે સાબળાવુ અને તેના અર્થ રહસ્યનું ચિંતન કરેવુ

નમો નમિય નમિયાણં પરમ

ગુરુવીયરાગાણં નમો સેસનમુકારા-
રિહાણંજયત સચ્ચન્નુસાસણં પરમસ-
દોહીય સુહિણો ભવંતુ જીવા સુહિણો
ભવતુ જીવા સુહિણો ભવતુ જીવા ।

इति पावपङ्क्तिघायगुणवीजा-
हाणसुत्तं सम्मत्तं ॥ ૧ ॥

દેવપિપદિત પરમશુર વી'તરાગ પરમાત્મા-
ઓને નમસ્કાર હો । તેમજ ગ્રેપ નમસ્કાર
કરવા થોમ્ય શુભાધિક આચાર્યાદિક પ્રત્યે ન
મસ્કાર હો । સર્વજ્ઞ શાસન જયવતુ વર્ના ।
પરમ સંબોધિ-વરબોધિના લાભવડે મિથ્યાત્વ
દોષની નિવૃત્તિયોગે પ્રાણીઓ સુખી થાઓ,
સુખી થાઓ, સુખી થાઓ ।
ઈતિ પાપપ્રતિઘાત શુભગુણીભધાન સૂત્ર
સક્ષિપ્ત વ્યાખ્યા સપત સમાપ્તમ્

અથ ચતુર્ગતિ જીવ ત્તર્માપેણ-
કાનિ

ધન્નો હં જેણ મણ,
અણોણવારંમિ ભવસમુદ્ધમિ
પત્તો જિણદધમ્મો,
અર્ચિતર્ચિતામણિકપ્પો ॥ ૧ ॥

હું ધન્ય છું કેમકે અપાર ભવસમુદ્ધમા
ભટકતા મને ચિંતામણિ સમાન જિનેન્દ્ર ધર્મની
પામ્તિ થઈ, ૧

જો કોઈ વિ મણ જીવો,
ચતુર્ગતિ ભવચક્રમક્ષયારમિ ।
દુહવિઓ મોદેણ,
તમહ તિવિદેણ સ્વામેમિ ॥ ૨ ॥

નરક, તિથ્ય સ્વ, મનુષ્ય, દેવ, -ચાર ગતિમાં
 ભવ (જન્મ-મરણ) કેવલ મધ્યમા ભવકતા
 મેં મોહના વગથી ને કોઈ છુવને હું ખ દીધું
 હોય તેને હું મન-ચિત્ત-દાયાયે કરી ખમાવું
 છુ ૨

નરણસુય ઉવવન્નો,
 સત્તસુ પુલ્હવીસુ નારમો હોડ ।
 જો કોવિ તત્થ જીવો,
 દુહવિઓ તપિ સમામેમિ ॥ ૩ ॥

સાતે નારદીની પૃથ્વીમા નારદીપણે ઉત્પન્ન
 થઈને મેં નારદીના ભવમા કોઈ પણ નારદી છુવને
 હું ખ દીધું હોય તેને પણ હું ખમાવું છુ . :

ઘોલણચુન્નળમાહ,
 પરુપ્પર જં કયાહ્વ દુસ્કાઈં ।
 કમ્મવસેણ ચ મણ,

તપિય તિવિહેણ સ્વામેમિ ॥ ૪ ॥

વળી નારહીના ભવમા મે કર્મના વશથી
નારહીના જીવોને પરસ્પર મસળવું, શરવું,
ફેંકવું, મારવું આદિથી હું ખ દીધું હોય તેને
પણ હું ખમાવું છું ૪

નિદ્યપરમાહમ્મિય-

રૂવેણ જ કયાઈં દુસ્કાઈ ।

જીવેણ જણિયાઈ,

મૂઢેણ તપિ સ્વામેમિ ॥ ૫ ॥

નિર્દય પરમાધામીના રૂપને ધારણ કર-
નારા (પરમાધામીના ભવમા) મૂઢ અર્થ
મારા જીવે નારહીના જીવોને હું ખ દીધું હોય
તેને પણ હું ખમાવું છું ૫

હા હા તડયા મૂઢો,

ન યાણિમો જ પરસ્ત દુસ્કાઈ ।

કરવત્તવચ્છેયણ, ૨૧ ૧૬ ૧૭
 મેયણાહિં કેલિણ જણિયાઈ ॥ ૬ ॥

હા ૧ હા ૨ ॥ પરમાધામીના જાવમા મૂઠ મારે
 છવે કીડાનિમિત્તે કરવત, તરવાર, બાણાદિથી
 છેદન, લેદન, તાડન, માગ્ણ, યત્ર પીલન, વૈતર
 હીતારણ, કુલીપાચન રૂપ ધણા હુ ખ નારકી
 છવેને દીધા તે હુ જોને હુ જાણુતો નથી ૬

જં કિંપિ મણ તદ્વયા,

કલંકલિભાવમુવગણ કયં ।

દુરકં નેરહયાણં,

ત પિય તિવિહેણ સ્સામેમિ ॥ ૭ ॥

પરમાધામીના જાવમા તામસજાવમ
 પ્રાપ્ત થયેલા મે તે કામ નારકી છવેને હુ ૨
 દીધુ હોય તેને પણ હુ મન, વચન કાયા
 કરી જમાવુ છું ॥ ૭ ॥

તિરિયાળ ચિય મઝ્જે,

પુઢવીમાઝ્સુ સ્વારમેણ્સુ ।

અવરપરુપ્પર સત્થેણ,

વિણાસિયા તેવિ સ્વામેમિ ॥ ૮ ॥

તિરિયાળ અને વિચે ક્ષાશકિ પૃથ્વી, અપ, તેહ, વાહ, પ્રત્યેક, સાધારણ વનરુપતિકાયનાં બધેમા મે સ્વ-અન્ય અને પરસ્પર શાસ્ત્રથી-પૃથ્વી-કાયાદિક જીવોનો વિનાશ કર્યો હોય તેને પણ હું ખમાવું છું ॥ ૮ ॥

વેઝદિય તેઝદિય-

ચંડરિદિયમાઝ્જેગ મેણ્સુ ।

જ મરિકિય દુસ્કવિયા,

તેવિય તિવિહેણ સ્વામેમિ ॥ ૯ ॥

શબ પ્રમુખ બેઠદિય, જી પ્રમુખ તેઝદિય,

માખી પ્રમુખ ચૌરિદ્રિયના ભવોમા મેં જે
 જીવોને બક્ષણ અને હું ખીધું હોય તેને પણ
 હું ખમાવું છું ॥ ૯ ॥

જલયરમજગણં,
 અણેગમચ્છાદ્વરૂવધારેણં ।

આહારટ્ટા જીવા,
 વિણાસિયા તેવિ જ્વામેસિ ॥ ૧૦ ॥

ગર્ભજ, સમૂર્ચ્છિમ જલયર પચેદ્રિયના
 ભવોમા મચ્છ, કાચળા, મુસુમાર આદિ અનેક
 રૂપને ધારણ કરનાર મેં આહારને માટે જીવોનો
 વિનાશ કર્યો હોય તેને પણ હું ખમાવું
 છું ॥ ૧૦ ॥

દ્વિન્ના ભિન્નાય મણ,
 વડસો દદ્દુણ વહુવિહા જીવા ।
 જલયરમજગણં.

તેવિય તિવિહેળેણ સ્વામેમિ ॥ ૧૧ ॥

વળી જલચરના ભવોમા ગર્યેવ મે ઘણા
પ્રકારના જીવોને દેખીને છેદનુછેદન કીધા તેને
પણ હું ખમાવું છું ॥ ૧૧ ॥

સપ્પસરિસવ્રમજ્જે,

વન્નર મજ્જાર સુણ્ણહ મેણ્ણસુ ।

જે જીવા વેલવિયા,

દુલ્લિલ્લતા તેવિ સ્વામેમિ ॥ ૧૨ ॥

ગર્ભજ સમુત્પિન્ન સર્પ પ્રમુખ ઉપરિસર્પ
ઘો વાનર પ્રમુખ, ભુજપરિસર્પ, કુતરા
ખિલાહા પ્રમુખ ચત્તર પચ્ચેદ્રિય, તિર્યચના
ભવોમા મે જે જીવો હિંસ્રભિન્ન દુખી કીધા
અને ખાધા તેને પણ હું ખમાવું છું ॥ ૧૨ ॥

સદૂલ સિંહ સડય,

જાહ્ણસુ જીવઘાયજણિપ્પસુ ।

જે ઉઘવતિયા મણ,
વિણાસિયા તે વિ સ્વામેમિ ॥ ૧૩ ॥

અવધાતકાદિ અશુભક્રમથી ચાઈલ
સિંહ, સડક, વાઘ, ચિત્તા, બે ઠા, રોંગ આદિ
હિસક શ્યાપદ બાતિમા ઉત્પન્ન થયેલ મારા
અવે ને અવોને છિનનિત વિનાશ દીધા તેને
પણ હું ખમાવુ છું ॥ ૧૩ ॥

હોલાહગિદ્ગુકકડ—

હસવગાઈસુ સડણસણસુ ।

જસુહવસેણસદા,

કિમિમાઈ તેવિ સ્વામેમિ ॥ ૧૪ ॥

હોલા, ગૂંદ, કુકડા, હસ, જગલા, સારસ,
કાગડા, બાજ, ઠબરી ચકલાદિ મમૂછિમ નર્મજ
ખેચર, પચેદ્રિય, ભવોને વિષ, મે ભૂળને વશ
થઈ કીમીયા પ્રમુખ અવોને ભક્ષણ દીધા તેને
પણ હું ખમાવુ છું ॥ ૧૪ ॥

મણુપસુ વિ જે જીવા,
જિભિદિયમોહિયણ મૂઢેણ ।

પારદ્વિરમતેણં,

વિણાસિયા તેવિ સ્વામેસિ ॥ ૧૫ ॥

મનુષ્યના જીવોમાં રસોદિયણ પટ મૂઢ
પારધીની કીડા (શીકાર) ને કરનારા મે જે
જીવોનો નાશ કીધો તેને પણ હું ખમાવું
છું ॥ ૧૫ ॥

જે મજમસમજમધુ—

મર્ચિવણમાહુપસુ જે જીવા ।

સ્વદ્ધા રસલોભેણં,

વિણાસિયા તેવિ સ્વામેસિ ॥ ૧૬ ॥

વળી રસમાં ગૂઢ ધયેલો શરીરની પુષ્ટિના
ત્રોલથી મે મધ, માસ સેત (મધ) માખણ

અથાણ વાત્રી રાટલી આદિ અભયપ્થસ્તુનું
 ભક્ષણ કરવાથી તેમા રહેલા બેઇન્દ્રિયાદિક
 છોડોને વિનાશ કીધા તેને પણ દુ ખમાવુ
 છુ ॥ ૧૬ ॥

પાસગિદ્દેણ જં ચિય,
 પરદારાહસુ ગચ્છમાણેણં ।
 જે દુમિયા દુહવિયા,
 તિવિહેણ તેવિ સ્વામેસિ ॥ ૧૭ ॥

વગી રૂપરે દ્રિયમા છ પટ થયેલા મે કન્યા,
 સધવા વિધવા રૂપ પરત્રી અને વેશ્યાદિકને
 વિષે ગમન કરવાથી જે છોડોને દુ ખી અને
 વિનાશ કીધા હોય તેને પણ દુ ખમાવુ
 છુ ॥ ૧૭ ॥

ચરણુદિય ઘાણુદિય,
 સોઈંદિયવસગણં જે જીવા ।

મચ્છરભાવગણ,

તપિ તિવિહેણ સ્વામેસિ ॥ ૨૨ ॥

હમણા ઈલાભાવના પ્રાપ્ત થયેલા મે કેાઈ
પણુ છવ સાથે પરપરિવાહાદિ કીધા હોય કેાઈ
ની ચુગલી કીધી હોય તેને પણુ હુ ખમાવુ
છુ ॥ ૨૨ ॥

સદો સુદસમાવો,

જાઓ શેગાઈસુ મિચ્છાજાઈસુ ।

ધમ્મુત્તિદમો સદો,

કલ્હેર્હિવિ જત્થ મે ન સુત્થો ॥ ૨૩ ॥

અનેક મ્હેચ્છ જાતિઓમા રોદ અને કુદ
સ્વભાવવાળા મે જ્યાં ધર્મ એ શબ્દ દાનેથી
પણુ ન સામજ્યે ॥ ૨૩ ॥

પરલોગમિ પિવાસો,

જીવસયાણેગધાયણસપત્તો ।

જ જાત્રો દુહહેઝ, .

જીવાણ તપિ ,લામેમિ ॥ ૨૪ ॥

વળી પરલોકની પિપાસાવાળા મે અનેક
લવોનો ઘાત કર્યો નેધી હું અનેક લવોના
હું ખોનો હેતુ થયો તેને પણ હું ખમાવું છું ॥૨૪॥

આરિયસ્થિતે વિ મણ,

સ્વદિયવાગુરિયદુવજાહસુ ।

જે વહિયા મે જીવા,

તેવિય તિવિહેણ લામેમિ , ॥ ૨૫ ॥

આયદેશમા પણ કસામું પારધી હું બધી
વશકિત સઠ બાતિમા ઉત્પન્ન થયેલા મે ને,
લવોનો વિનાશ કર્યો તેને પણ હું ખમાવું
છું ॥ ૨૫ ॥

મિચ્છત્તમોહિણં,

જે વહિયા કેવિ ધમ્મચુદ્ધીણ ।

અહિગરણકારણે, -
 વહાવિયા તેવિ જામેમિ ॥ ૨૬ ॥

મિથ્યાત્વથી મોહીત અધિકરણના કારણ
 જન મે ધર્મની ભુદ્ધિએ જે જીવોના વધ ક
 રાખ્યા તેને પણ હું ખમાવું છું ॥ ૨૬ ॥

દવદાણવહિવણ્યં,
 કાઠુણ જે જીવા મધ દહ્યા ।

સરદહતજાહસોસ,

જે વહિયા તેવિ જામેમિ ॥ ૨૭ ॥

વેલ્લડી આદિ વનને દાવામિ દહને જે
 જીવોને મે ખાખ્યા હોય દ્રહ તણાવ આદિજ
 સ્થાનને શોષાવીને જે જીવોનો વિનાશ કર્યો
 તેને પણ હું ખમાવું છું ॥ ૨૭ ॥

સહદુહ્ણલિપણ જે,
 જીવા કેવિ કમ્મભૂમિસુ ।

અંતરદીવાઇસુવા, ૧ - ૧૧૧
 વિણાસિયા તેવિ સ્વામેમિ ॥ ૨૮ ॥

જે ઉલ્લપણે કર્મભૂમ અંતરદીવાઈને
 વિષે ને જીવોને વિનાશ કર્યો તેને પણ હું
 ખમાવું છું ॥ ૨૮ ॥

દેવત્તેવિહુપત્તે,
 કેલિપ્પત્તે લોહબુદ્ધીષ ।
 જે દુહવિયા સત્તા,
 તેવિય તિવિહેણ સ્વામેમિ ॥ ૨૯ ॥

દેવનાં જીવોને વિષે પણ મેં કીડાના પ્રયો-
 ગથી, લોહબુદ્ધિથી ને જીવોને હું ખી કીધાં
 તેને પણ ત્રિવિધે હું ખમાવું છું ॥ ૨૯ ॥

ભવણવર્દમજે,
 આસુરભાવમિ વદમાણેણ, ।

નિદ્ર્યહયમાણેણ, ૧૦ ૧ ૧૦

જે દુર્મવિર્યા તેવિ સ્વામેમિ । ૩૦ ॥

જે બાવનપતિને વિષે તામસભાવમા વર્તે તે
છંતો નિદ્ર્યપણથી હણાયેલા જોવા મે ને છોવે
ને હુ ખી કીધા તેને પણ હુ ખમાવુ છુ ॥૩૦॥

વતરભાવમિ મણ,

કેલિકાલભાવજ્ઞો ય જ દુર્લભ ।

જીવાણ સજણિય,

તપિય તિવિદેણ સ્વામેમિ ॥ ૩૧ ॥

જે વ્યતરના ભાવમાં પણ મે કીડાના
અણેગથી ને છોવોને હુ ખ ઉત્તમ કીધા તેને
પણ હુ ખમાવુ છુ ॥૩૧॥

જોડસિણુ ગણ,

વિસયાવિસમોહિણ મૂઢેણ

જો કોવિ કમ્મો દુહિયો, - ૩૨
પાણી મે તપિ સ્વામેમિ ॥ ૩૨ ॥

ઃ જ્યેષ્ઠાતિવમા ગયેલો પણ વિષયમા મોહિત
મૂઠ મે ને ડાઘ લવને દુ ખી હીધાં તેને પણ
હું ખમાવુ છું ॥ ૩૨ ॥

પરિદ્ધિમચ્છેરેણ,
લોભનિવુદેણ મોહવસગેણં ।
અભિયોગેણ વ, દુસ્સ,
જાણ કય તપિ સ્વામેમિ ॥ ૩૩ ॥

અભિયોગિક દેવમા પ્રાપ્ત ગયેલા પર-
વિદ્ધિમા મત્સરવાળા લોભથી પરજનક પામેલા
મોહમા વશીભૂત મે ને લવોને દુ ખ હીધું
હોય તેને પણ હું ખમાવુ છું ॥ ૩૩ ॥

इय चउगइमावला, . . .

જે કેવિય, પાણિયો મળ વહિયા ।

દુરુલ્લે વા સથવિયા,

તે સ્વામેમિ અહસવ ॥ ૩૪ ॥

આ આર ગતિમા બટકતો મે ને કોઈ
હવને પ્રાણુધરી મુક્ત દીધા, હુ ખમા પાડ્યા
તે બધાને હુ ખમાવુ છુ ॥ ૩૪ ॥

સવ સ્વમંતુ મજે,

અહં પિ તેસિ સ્વામામિ સવેસિ ।

જ જ કયમવરાહં,

વેરં ચક્રુણ મજ્જત્યો ॥ ૩૫ ॥

મે ને ને અપરાધ દીધા છે તે તે બધા
અપરાધાને હે હવો । મધ્યસ્થ થઈને વેશને
મૂકીને ખમા અને હ પછ ખમા છુ ॥ ૩૫ ॥

નય મજ્જ કોઈ દોસો,
સયલે વાં ઇત્ય જીવલોગંમિ ।

દસણનાણસહાવો,
ઙ્કોહ નિમ્મમો નિચ્ચ ॥ ૩૬ ॥

આ મ પૂર્વે છવ ઢોઢમા મારે ઢોઢ પવ
ઢોઢ નથી જ્ઞાન-દર્શન સ્વભાવવાળો 'છ', જોઈ
છ, નિત્ય મમત્વભાવ રહિત છ ॥ ૩૬ ॥

જિણસિદ્ધસંરણં મે,
સાહુધમ્મોય મંગલં પરમ ।

જિણ નવકારોસરણં,
કમ્મ વચ્ચય કારણં હોઈ ॥ ૩૭ ॥

મને અરિહંત સિદ્ધ શરણે ।
અને ઢેવલીલાપિત ધર્મ મને પર

થાઓ કર્મક્ષયનો કારણ એવો પચ્ચ પચ્ચ
મરિનો શરણે અને થાઓ ॥૩૭॥

હય સ્વામણાય એસા,

ચંડગદમાવજ્ઞયાણ જીવાણ ॥

માવિ સુદ્ધીઈ મહા, કમ્મસ્કય કાર
ણે હોઈ ॥૩૮॥

આ ક્ષામણા ચાર ગતિમા રહેલા છયોને
જાવશુદ્ધિ અને મહાકર્મક્ષયનું કારણ
છે ॥૩૮॥ ઇતિ

॥ ॐ श्री पंचपरमेष्ठिने नमः ॥

श्री आत्मभावना.

अहो आत्मा ! तु विचारी जेने કે તુ
અનત કાળ યયા રહજો છે, પણ હું ખનો અત
આવ્યો નહોં. હવે તુ મનુષ્યનો જન્મ પામ્યો
છે તો ધર્મસાધન કર કે જેથી સર્વે સત્તાપ
મટી જાય એવી રીતનું ધર્મ સાધન કરો કે
જેથી વહેલા મુક્તિ મળે તેમ કરો. શાથી ? જે
હવે તમારે સંસારમાં રહજીવું તે ઠીક નહોં,
મુક્તિના કારણ સાચા પામ્યા છો, તો આ
અવસર શ્રુવો નહોં.

આણું અષ્ટાપદ ગીરનાર, જન્મ
સમેતશિખર શત્રુ જયગિરિ સાથે
પંચે તીર્થ ઉત્તમ ને
સિદ્ધિ ગયા તેને કરે .

નામજિણા ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦,
 કવણિણા ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦,
 દેવજિણા ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦,
 ભાવજિણા ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦, ૧૦૦.

૧. જેમજમંત્રથી, જેરે ઉતરી, જાય, રાગ મટી
 જાય, તેમ કુમળુનામથી, મિથ્યાત્વ, અમત
 જોગ, કપાય, કર્મરોગ સર્વે, મીટી જાય ॥
 પ્રભુનામ કેવળજ્ઞાની, નીર્વાણી, સાગર,
 મહાજશ, વિમલ, સર્વાનુભૂતિ, શ્રીધર, શ્રીદત્ત,
 હામોદર, સુતેજ, સ્વામિકે, સુનિસુમત, સુગતિ,
 શિવગતિ અસ્તાગતિ, નમિસર, અનિલ,
 જ્યોત્ષ્ણ, કૃતારથ, જિનેશ્વર, શુદ્ધમતિ, શિવ
 કર, શુભદિન, સપ્રાત-એ અતીતકોલે યઈ
 ગયા તે સર્વેને મહારી અનતી હોડણી હોડ
 વાર ત્રિકાલ વેદના હોજી ॥ કપિલ, અજિત,
 સભવ, અભિનવન, સુમતિ, પદ્મપ્રભ, સુપાર્થ,
 અદ્રમલ, સુવિધ, રીતલ, શ્રેયાસ, વાંસુપૂજ્ય,

વિમલ, અનત, ધર્મ, શાંતિ, કુચુ, અરમહિ,
 મુનમુન, નમી, નેમી, પાશ્વ, વર્ધમાનાતા
 જિના શાંતા શાંતિકશ બવતુ સ્વાહા ॥
 નેરીતે તમે શાંતિ પામ્યા તે રીતે સર્વ જીવને
 શાંતિ કરો, એમ મારી વિનવી છે. ૫૬
 નાભ, સુરદેવ, સુપાશ્વ, સ્વયં પ્રભુ, સર્વાનુભૂતિ,
 દેવમુત, ઉદયનાથ, પેઢાલ, પોટીલ, સત્કીર્તિ,
 સુમત, અમમ, નિષ્કાય, તીપુલાક, નિર્મમ,
 ચિત્રગુપ્ત, સમાધી, સવર, જયોધર, વિજયદેવ,
 મહીજિન, દેવજિન અનતજિન, બદ્ધ કર એ
 એવીસ પ્રભુ થશે, તેને મારી અનવી કોઠાણ
 કોઠવાર ત્રિકાલ પદના હોળે ॥ શ્રીમધર,
 બુગમધર, બાહુ, સુબાહુ, સુજાત, સ્વયં પ્રભુ,
 વૃષભાનન, અનતવીર્ય, સુરપ્રભ, વિશાલનાથ
 વજ્રધર, અદ્રાનન, અદ્રબાહુ, ભુજગનાથ,
 નેમિશર, મૃશ્વર, વીરસેન, દેવજસા, મહાભદ્ર,
 અનિતવીર્ય, એ - વીરો - વિદરમાનને
 મારી અનવી કોઠાણ કોઠવાર ત્રિકાલ પદના

સર્વે જીવને સુખી કરીને સુહૃતનગરીમા વાસો
 કર તેજ તાહરે કરવા યોગ્ય છે તે કર કરી
 કરી આ અવસર તુ કે'વારે પામીશ ? એમ
 જાણીને આ ભાવના રોજ ભાવવી નેથી સર્વ
 આપણા મટી જશે ને સર્વે સપણા પામીશ તે
 શાફ દહે પ્રમાદ કરીશ નહીં, બધુ શુ રીખ
 વીએ જ રીતે પોતાને ને પરને શાંતિ તુષ્ટિ
 પુષ્ટિ શુદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ મગજ જય વિજય
 માક્ષ પરમ મહોદય યાય તેમ કરજો

આત્મભાવના સંપૂર્ણ.

ચાર શરણા.

મુખને ચર શરણા દોળે, અગિય ત ત્રિદ સાધુજ,
કેવલીધર્મ પ્રદાગ્રિયા, સ્તવજ અમૂલ્ય
લાધોજ મું ૧

ચહાતિતણા હુ ખ ઉદવા, સમર્થ શરણાએદોજ,
પૂર્વે મુનિવર ને દુઆ, તેજે દીધા શરણા
તેદોજ મું ૨

સંસારમાટી જીવને, સમરથ શરણા ચારોજ,
ગણી મમયસુંદર જોમ કહે, કલ્યાણ મ ગણ
કારોજ મું ૩

૨

લાખ ચોરાસી જીવ ખમાવીએ, ૧
મન ધરી પરમ વિરેકજ,
મિચ્છામિ દુષ્કડ દીજીએ,
જિનવચને લદિએ ટેકજ, લાં ૧

સાત લાખ બૂદગ તેઉ વાડિના,
હથ ચોદે વનના લેદોજ,
ખટ વિગલ સુર તિરિ નારડી,
અહિ, અહિ અહિદે નરના લેદોજ, લાં ૨

લવાજેનીએ જાણીને,
 સહી સહી મિત્ર સલાવોલ,
 ગણી સમયસુદર એમ કહે
 પામીયે પુન્ય પ્રસાવોલ ૩

૩

પાપ અઢારે લવ પરિહરે,
 અરિહત-સિદ્ધની સામેલ
 આલોવ્યા પાપ છુટીએ,
 ભગવત એણી પેરે ભામેલ ૫૦ ૧

આશ્રવ કપાય દોય ગધના,
 વળી કલહ અજ્યાખ્યાનલ,
 રતિ અરતિ પેશુન નિદના,
 માયા મોહ મિથ્યાતલ ૫૦ ૨

મન વચન કાયાએ ને કર્યા,
 મિચ્છામિ દુષ્કંઠ તે હોલ,
 ગણી સમયસુદર એમ કહે,
 જૈન ધર્મનો મર્મ એ હોલ ૫૦ ૩

૪

ધન ધન તે દીન મુજ કહિ હોયો

હું પામીશ સજ્જમ સુધોણ, :

પૂર્વજ્ઞપિપ થે ચાલશુ,

ગુરૂ વચને પ્રતિબુધોણ

ધન૦ ૧

અત પત શિક્ષા ગોચરી,

રણવણે કાઉસ્સગ્ગ કરશુણ,

સમતા શત્રુ મિત્ર બાવશુ,

સવેગે સુધો ધરશુણ

ધન૦ ૨

સસારના ચક્ર યકી,

હું છુટીશ અવતારોણ,

ધન ધન સમયસુદર તે યકી,

તો હું પામીશ બવનો પારોણ

ધન૦ ૩

પદ્માવતી આરાધના.

હવે રાણી પદ્માવતી ॥ જીવરાશી ખમાવે

બાલુ ॥ જગતે બલુ ॥ હલુ વેળા આવે ॥ ૧ ॥

તે મુજ મિષ્ટામિ દુકદુક ॥ આરહુ તની શાખ ॥

જે મે જીવ વિરાધીયા ॥ ચઉરાશી લાખ ॥ તે

મુજ ॥ ૨ ॥ સાત લાખ પૃથ્વીતણા ॥ સાતે

અપ્કાય ॥ સાત લાખ તેઉકાયના ॥ સાતે વળા

વાય ॥ તે ॥૩॥ દશ પ્રત્યેક વનસ્પતિ ॥ અહિ
 દહ સાધારણ ॥ બી ત્રિ અહિરિદિ જીવના ॥ જે
 જે લાખ વિચાર ॥ તે ॥૪॥ દેવતા તિર્થ અ
 નારકી ॥ ચાર ચાર પ્રકારી ॥ અહિદહ લાખ
 મનુષ્યના ॥ એ લાખ ચોરાશી ॥ તે ॥૫॥ ઇજ
 ભવ પરભવે સેવીયા ॥ જે પાપ અઢાર ॥ ત્રિવિધ
 ત્રિવિધ કરી પરિહૃત ॥ દુર્ગતિના દાતાર ॥ તે
 ॥૬॥ હિસા કીધી જીવની ॥ જોયા મૃધાવાદ ॥
 દોષ અઢતાહાનના ॥ મૈથુન ઉન્માદ ॥ તે ॥
 ॥૭॥ પરિશદ મેલ્યો કારમે ॥ કીધો ક્રોધ
 વિશેષ ॥ માન માળા લોભ મે કીયા ॥ વળી
 રાગ ને દ્વેષ ॥ તે ॥૮॥ કવહ કરી જીવ
 દુહૃત્યો ॥ કીધો કુડા કલક ॥ નિદા કીધી
 પારકી ॥ રતિ અરતિ નિ શક ॥ તે ॥૯॥ ચાડી
 કીધી ચોતરે ॥ કીધો ચાપણુમેસો ॥ કુચુર
 કુદેવ કુધેર્મનો ॥ ભવે આણ્યો ભરેસો ॥ તે ॥
 ॥૧૦॥ ખાંટકીને ભવે મે કીયા ॥ જીવ નાના
 વિધ ધાંત ॥ ચીકીમાર ભવે ચરકલા ॥ માર્યા
 દિનરાત ॥ તે ॥ ૧૧ ॥ કાજી મુલ્તાને

ભવે ॥ પઢી મત્ર કઠોર ॥ શુભ અનેક
 જાણે, ક્રીયા ॥ ક્રીયા પાપ અધોર ॥ ત ॥
 ॥ ૧૨ ॥ માછીને ભવે માછલા ॥ જા યા જળ
 વાસ ॥ ધાવર બીજ કાળી ભવે ॥ મૂળ પાડયા
 પામ ॥ ત ॥ ૧૩ ॥ કોટવાળને ભવે ॥ મે ક્રીયા ॥
 આકર કંર દહ ॥ ગઢીવાન મરાવીયા ॥
 કોરડા છડી રહ ॥ તે ॥ ૧૪ ॥ પરમાધામીને
 ભવે ॥ ક્રીયા નારકી દુખ ॥ ડેહન ભેદન વેદના ॥
 તોડન અતિ તિખ્ખ ॥ તે ॥ ૧૫ ॥ કુસા-
 રને ભવે મે ક્રીયા ॥ નીમાહ પચાવ્યા ॥ તેલી
 ભવે તીલ પીલીયા ॥ પાપે પીડ બરાવ્યા ॥ તે
 ॥ ૧૬ ॥ હાલી ભવે હળ ખેડીયા ॥ ફાડયા
 પૃથ્વીના પેટ ॥ સુઠ નિદાન ઘણા ક્રીયા ॥
 દીધા જળદ અપેટ ॥ તે ॥ ૧૭ ॥ માળીને ભવે
 રોપીયા ॥ નાનાવિધ વૃક્ષ ॥ મૂળ પત્ર ફેલ
 ફુલના ॥ લાગ્યા પાપ તે લક્ષ ॥ તે ॥ ૧૮ ॥
 અધોવાર્ધાને ભવે ॥ ભર્યા અધિક ભાર ॥
 પોઠી પુઠે ક્રીડા પડયા ॥ દર્યા નાણી લગાર ॥
 તે ॥ ૧૯ ॥ છીપાને ભવે

છુ પાસ ॥ અગ્નિ આરભ ક્રીધા ધણા ॥ ધાતુ-
 વાંઠ અઢ્યાસ ॥ તે ॥ ૨૦ ॥ શુરપણે રણ
 હુંઝતા ॥ માયા માણસ વૃઢ ॥ મહિરા માસ
 માખણુ ભખ્યા ॥ ખાધા મૂળ ને કંઠ ॥ તે ॥
 ॥ ૨૧ ॥ ખાણુ ખણાવી ધાતુની ॥ પાણી ઉઢે
 મ્યા ॥ આરભ ક્રીધા અતિ ધણા ॥ પોતે પાપજ
 સમ્યા ॥ તે ॥ ૨૨ ॥ કર્મ અગાર ક્રીયા વળી ॥
 ॥ ઘરમે ઢવ હીધા ॥ સમ ખાધા વીતરાગના ॥
 કુઠા કોસજ ક્રીધા ॥ તે ॥ ૨૩ ॥ બીદલી ભવે
 ઉંઠર લીયા ॥ ગીરોલી હુત્યારી ॥ મૃદ ગમાર
 તણે ભવે ॥ મે બુ લીખ મારી ॥ તે ॥ ૨૪ ॥
 ભાડભુ ભતણે ભવે ॥ એકે દિય છવ ॥ બવારી
 ચણા ગહુ શેક્રીયા ॥ પાડતા રીવ ॥ તે ॥ ૨૫ ॥
 ખાડણુ પીસણુ ગારના ॥ આરભ અનેક ॥
 રાધણુ ઇધણુ અગ્નિના ॥ ક્રીધા પાપ ઉઢેક
 ॥ તે ॥ ૨૬ ॥ વિકયા આર ક્રીધી વળી ॥ સેબ્યા
 પાચ પ્રમાઢ ॥ ઇષ્ટ વિયોગ પાડયા ક્રીયા ॥
 ફેદન વિપવાઢ ॥ તે ॥ ૨૭ ॥ સાધુ અને શ્રાવ
 કંતણા ॥ વૃત લહીને ભાખ્યા ॥ મૂળ અને ઉત્તર
 તણા ॥ સુજ દ્રવણુ લાખ્યા ॥ તે ॥ ૨૮ ॥ સાપ

વીંછી સિંહ ચીવરા ॥ શકરા ને સમજી ॥ હિ-
 સક જીવતણે ભવે ॥ દિસા કીધી સખળી
 ॥ તે ॥ ૨૬ ॥ સુવાવડી દૂધણુ ધણુ ॥ વળી ગર્ભ
 ગળાવ્યા ॥ જીવાણી ઘોળ્યા ધણુ ॥ શીલ વ્રત
 સખળ્યા ॥ તે ॥ ૩૦ ॥ ભવ અનંત ભમતા
 યકા ॥ કીધા દેહસખ ॥ ત્રિવિધ ત્રિવિધ
 કરી વોસિરૂ ॥ તીણુશુ પ્રતિબધ ॥ તે ॥
 ૩૧ ॥ ભવ અનંત ભમતા યકા ॥ કીધા
 પરિશ્રુ સખ ॥ ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી
 વોસિરૂ ॥ તીણુશુ પ્રતિબધ ॥ તે ॥ ૩૨ ॥
 ભવ અનંત ભમતા યકા ॥ કીધા કુટુંબ સખ ॥
 ॥ ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરૂ ॥ તીણુશુ
 પ્રતિબધ ॥ તે ॥ ૩૩ ॥ ઈણી પરે ઇહ ભવ
 પરભવે ॥ કીધા પાપ અળત્ર ॥ ત્રિવિધ ત્રિવિધ
 કરી વોસિરૂ ॥ કરૂં જન્મ પવિત્ર ॥ તે ॥ ૩૪ ॥
 એણી વિધે એ આરાધના ॥ ભવિ કરશે જેહ ॥
 સમયસુહર કહે પાપથી ॥ વળી છુટશે તેહ
 ॥ તે ॥ ૩૫ ॥ રાગ વેરાડી જે સુણે ॥ એહ
 ત્રીજી ઢાલ ॥ સમયસુહર કહે પાપથી ॥
 તલગળ ॥ તે ॥ ૩૬ ॥

પુણ્યપ્રકાશનું સ્તવન

(૬૬)

સકળ સિદ્ધિદાયક સદા, ચૈવીસે જિનરાય,
સદ્ગુરુ સ્વાગિની સરસ્વતી, પ્રેમે પ્રણમ પાપ ૧
ત્રિભુવનપતિ ત્રિશલાતલો, નંદન ગુણ ગંધીર,
શાસનનાયક જગ જયો, વર્ધમાન વડવીર ૨
એક દિન વીર જિજ્ઞાસે, ચરણે કરી પ્રણામ,
ભવિક જીવના દિત બણી, પૂછે ગૌતમસ્વામી ૩
મુકિતમારગ આરાધીએ, કહો કિણુ પરે અરિહંત
સુધા સરસ તવ વચનરસ, ભાળે શ્રી ભગવત ૪
૧ અનિચાર આળોઈએ, ૨ વન ધારીએ ગુરુ શાખ,
૩ જીવ જમાવો સદા જ, યોનિ ચૈરાશી લાખ ૫
૪ વિધિશુભગી વોસરાવિએ, પાપસ્થાનક અહાર,
ચાર ૫ શરણ નિત્ય અનુસરો, ૬ નિ દોહુરિત આચાર
૭ શુભકરણી અનુમોદીએ ભાવ ભલો મન આણ,
૮ અણસણ અવસર આહરી, ૯ નવપદ જપો સુખણ
શુભ ગતિ આરાધનતણા, એ ડે હસ અધિકાર,
ચિત આણીને આહરો, જેમ પામો ભવ પાર ૮

તો, શિવગતિ આરાધનતથો, એ, એ પાચક
 અધિકાર તો ૩ આ ભવ પરભવ ને કર્યા એ
 પાપ કર્મ કષ્ટ લાભ તો, આત્મા સાથે તે
 નિહીએએ, પડિસ્મિય ગુરુસાથ તો ૪ મિથ્યા
 મતિ, વર્તાવિયાએ ને બાખ્યા ઉત્સૂન તો, કુમતિ
 કદામહને વશે એ, ને ઉદ્યાખ્યા સૂત્ર તો ૫
 ઘડ્યા ઘડાબ્યા ને ઘણાએ, ઘરટી હળ હથિઆર
 તો, ભવ ભવ મેલી મૂઢીયાએ, કરતા હવ
 સહાર તો ૬ પાપ કરીને પોપીયા એ, જનમ
 જનમ પરિવાર તો, જનમાતર પોહોત્યા પછી
 એ, ઢાળે ન કીધી સાર તો ૭ આ ભવ પરભવ
 ને કર્યા એ, એમ અધિકરણુ અનેક તો; ત્રિવિધે
 ત્રિવિધે વોસરાવીએ, આણી હૃદય વિવેક તો ૮
 દુષ્કૃત નિદા એમ કરીએ, પાપ કરો પરિહાર
 તો, શિવગતિઆરાધન તથો એ, એ છટો
 અધિકર તો ૯

ઢાળ ૬ ઠી.

(બાવે પુ જોવતે 'શ્રવણ—એ દેશી)
 ધન ધન તે દિન માહરો, છહા કીધો ધમ્મે,
 દાને શિયળ તપ ભાવના ૩૧

ધનં ૧, શત્રુજાદિકે તીર્થની, ને, દીધી જાત્ર,
 જુગને જિનવર પૂજ્યા, વળી પોખ્યા પાત્ર
 ધનં ૨ પુસ્તક જ્ઞાન લખાવીયા, હર્ષુહર જિન
 જ્ઞેય, સઘ ચતુર્વિધ સાચવ્યા, એ સાતે જેત્ર
 ધનં ૩ પઠિકમણ્યા સુપરે કર્યા અનુક પાઠાન,
 સાધુસૂરિ ઉવઝાયને, દીધા બહુમાન ધનં,
 ૪ ધર્મ કાજ અનુમોદિએ, એમ વારેવાર,
 શિવગતિ આરાધનતણે, એ સાતમે અધિ
 કાર ધનં ૫ ભાવ બહો મન આણીએ, ચિત્ત
 આણી કામ, સમતાભાવે ભાવિએ, એ આત
 મારામ ધનં ૬ સુખ દુઃખ કારણુ જીવને, કોઈ
 અવર ન હોય, કર્મ આપ ને આચર્યા, ભોગ
 વીએ સોય ધનં ૭ મમતા વિષ્ટુ ને અનુસરે,
 માણી પુન્ય કામ, છાર ઉપર તે લીપણે,
 જાખર ચિત્રામ ધનં ૮ ભાવ બહી ધરે
 ભાવીએ, એ ધર્મનો માર, શિવગતિ આરાધન-
 તણે એ, આઠમે અધિકાર ધનં ૯

દાખ ૭ મી

(રૈવતગિરિ કુચા, પ્રજુના ત્રય
 હવે અવસર જાણી, કરી

આકરાએ, જન્મ મરણ જન્મલો તો ૧૬ ૭
 એકથી ઉમગોએ છોડવ દેવદયાળ તો ૧૭ ૮
 ૪ આજ મુનોરથ મુજ દુખ્યા એ, નાકા હ બ
 દદોલ તા, તુઠા છન ચોવીસમોએ, પ્રગટયા પુન્ય
 કદલોલ તો ૧૮ ૯ બવે બવે વિનય તુમારકો
 એ, જાવ ભક્તિ તુમ પાય તો, દેવ દયા કરી
 હીછયે એ, બોધીબીજ સુપસાય તો ૧૯ ૧૦

/ કથા

ઈહ તરણ તારણ સુગતિ કારણ, હ બ નિ
 વારણ જગ જ્યો, શ્રી વીર જિનવર ચરણ યુણ
 તા, અધિક મન ઉલટ થયો ૧ શ્રી વિજયદેવ
 મુરીદ પગધર, તીરથ જગમ એલી જગે, તપ
 ગમ્ધપતિ શ્રી વિજયપ્રભુસૂરિ, સૂરિ તેજે જગ
 મગે ૨ શ્રી હિરવિજયસૂરિ શિષ્ય વાચક-છીતિ
 વિજય સુરગુર મમો, તસ શિષ્ય વાચક વિનય
 વિજય, સુરયો છન ચોવીસમો ૩ સહસતર
 સવત ઉમણત્રીયે, રહી રાઠેર ચોમાસએ, વિજય
 દશમી વિજય કારણ, કીયો ગુણ અભ્યાસ એ
 ૪ નરભવ આરાધન સિદ્ધ સાધન, સુકૃત લીલ

વિલાસ એ, નિર્જરા હોતે સ્તવન સચિદુ, નામે
પુન્યપ્રકાશ એ ૫

પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન અપૂર્ણ.
શ્રી પર્યાન્તારાધના.

માદો મનુષ્ય નમસ્કાર કરીને આ પ્રમાણે
કહે છે હે ભગવન ! હવે અવસરને ઉચિત કર
માવો ત્યારે શુરૂ છેવટની આરાધના આ પ્રમાણે
કહે છે ૧

અતિચારને આલોચવા જોઈએ, મતો ઉચ્ચ
રવા જોઈએ, છુવોને ક્ષમા આપવી જોઈએ
અને ભવ્ય આત્માએ અઠાર પાપસ્થાનક વેાષ
રાવવા જોઈએ ૨

ચાર શરણ્ય ગ્રહણ કરવા જોઈએ, કૃષ્ણ
(પાપ) ની નિદા કરવી જોઈએ, અને ચારા
કામોની અનુમોદના કરવી જોઈએ, અનશન
કરવું જોઈએ, અને ૫ થી પરમેષ્ઠિને નમસ્કાર
કરવા જોઈએ ૩

જ્ઞાનમા, દર્શનમા, ચારિત્રમા, તપમા, વી

(વધ) સઘરૂપ સાત ક્ષેત્રમા જે ધનખીજ મે
વાળ્યુ હોય તે સુકૃતની હું અનુમોદના
ઠરૂ છુ ૫૧

આ સસારરૂપી સમુદ્રમા વહાણુ સમાન
જ્ઞાન, દર્શન અને આરિત્ર જે સમ્યગરીતે પાળ્યા
હોય તે સુકૃતની હું અનુમોદના ઠરૂ છુ ૫૨

અરિહત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય,
સાધુ, સાધર્મિક અને જીન સિદ્ધાતને ભવે જે
ખહુમાન મે ઠરૂ હોય તે સુકૃતની હું અનુમો-
દના ઠરૂ છુ ૫૩

સામાયકમા અતુર્વિશતી સ્તવન (ચોવીશ
જગવાનની સ્તુતિ) અને છ આવશ્યકમા જે મે
ઉદ્યમ કર્યો હોય તે સર્વ સુકૃત પી હું અનુમો-
દના ઠરૂ છુ ૫૪

આ જગતમા પૂર્વે કરેલા પુણ્ય-પાપ એજ
સુખ-દુખના કારણો છે અને બીજુ કોઈ પણ
કારણ નથી એમ જાણીને શુભ ભાવ રાખો ૫૫
પૂર્વે નહિ લોગવાયેલા કર્મનો લોગવવા

થી જ છુટકારો છે, પણ લોગવ્યા વિના છુટકારો
નથી એમ જાણીને શુભ ભાવ રાખો ૫૬

જે ભાવ વિના ચારિત્ર, શ્રુત, તપ, દાન,
શીલ વગેરે સર્વ આકાશના ફુલની માફક
નિર્થર્ક છે, તેમ માનીને શુભ ભાવ રાખો ૫૭

મે નરકતુ નારકીપણે તીક્ષ્ણ દુ ખ અતુ-
ભવ્યુ તે વળતે કાણુ મિત્ર હતો તેમ માનીને
શુભ ભાવ રાખો ૫૮

સુરશૈલ (મેરૂપર્વત) ના સમૂહ જોટલો
આહાર ખાઈને પણ તને સતોષ ન વળ્યો,
માટે ચતુર્વિધ આહારનો ત્યાગ કર ૫૯

દેવ, મનુષ્ય, તિર્યચ અને નરક આ ચાર
જાતિમા મનુષ્યને આહાર સુલભ છે, પણ વિરતિ
દુર્લભ છે એમ માનીને ચતુર્વિધ આહારનો
ત્યાગ કરો ૬૦

કાઈ પ્રકારના જીવ સમુદાયનો વધ કર્યા
વગર આહાર ચઈ થકે નહિ, તેથી જાવમા
જમણા કરવાડપ દુ ખના આધારભૂત ચારે
પ્રકારના આહારનો ત્યાગ કર ૬૧

જે આહારનો ત્યાગ કરવાથી દેવોનું
પણ પણ હાથના તલીઆમાં હોય તેવું
છે અને મોક્ષમુખ પણ મુલભ થાય છે તે
મકારના આહારનો ત્યાગ કર ૬૨

જુદા જુદા મકારના પાપ કરવામાં પરાય
જ્યેષ્ઠ હોવ પણ નમસ્કાર મત્રને અન્ત સમ
પણ પામીને દેવપણ પામે છે, તે નમસ્ક
મત્રનું મનની અદર સ્મરણ કર ૬૩

શીશો મળવી મુલભ છે, રાજ્ય મળવું
મુલભ છે, દેવપણ પામવું મુલભ છે પણ દુર્લ
ભા દુર્લભ નવકાર મત્ર પામવો તે છે, તેથી
મનની અદર નવકારમત્રનું સ્મરણ કર ૬૪

એક ભવમાથી બીજા ભવમાજ્ઞતા જનિકોને
જે નવકારમત્રની સહાયથી પરભવને વિષે
મનોવાછતિ મુખ સબરે છે, તે નવકાર મત્રનું
મનની અદર સ્મરણ કર ૬૫

જે નવકાર મત્રને પામવાથી ભવરૂપ સમુદ્ર
ગાયત્રી ખરી નેટલો થાય છે અને જે મોક્ષન્ય

મને સ્તુત કરી આપે છે તે નમસ્કાર મંત્રને
તેની અંદર તુ સ્મર ૬૬

આ પ્રાર્થની શુદ્ધિ ઉપદેશોલી પર્યંતા
ધાના સામળીને સકલ પાપ વોસરાવીને આ
મસ્કાર મંત્ર તુ સેવન કર ૬૭

પ ચપરમેટી સમરણ મરવામા તાતપર જીવે
જમિહ કુમાર મરણ પામીને પાચમા દેવલો-
મા હંદ્રપણ પામ્યો ૬૮

તેની સ્ત્રી રતનવતી પણ તેજ પ્રમારે આરા
ધીને જ પાચમા કરપને વિષે સામાનિક દેવપણ
પામી, ત્યાથી ચલવીને જન્મે મોણે જગે ૬૯

આ સ્ત્રવેગ ઉત્પન્ન કરનાર મોમસૂરિએ
રચેલી આ પર્યંતારાધના જે રૂઢી રીતે અતુ
સરથે તે મોમમુખ પામ્યો

‘ પર્યંતારાધના ’ સમાપ્ત

